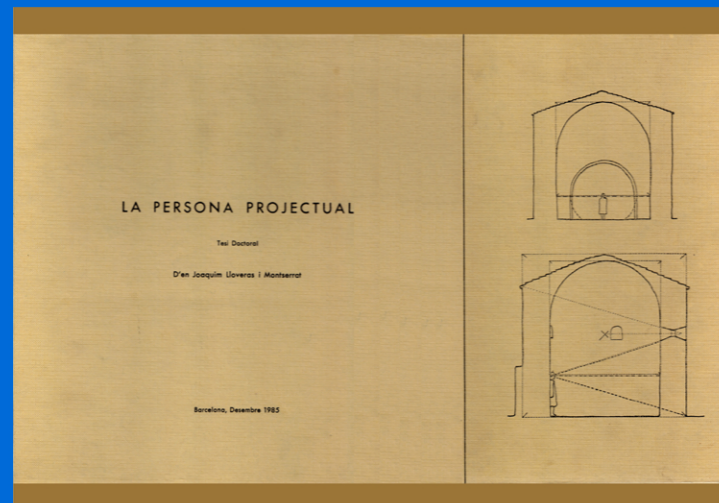

La sensible Llum medieval i la Persona
 La sensible Lumière médiévale et la Personne
 The sensitive medieval Light and the Person
 La sensible Luz medieval y la Persona

Kim Lloveras i Montserrat, Dr. Arquitecte

*Contingut extret de la tesi doctoral de Kim Lloveras i Montserrat, 1985.

Kim Llovera és Doctor Arquitecte i Professor Titular de la UPC

Primera edició: Octubre de 2020

© Kim Lloveras, 2020

© Iniciativa Digital Politècnica, 2020
Oficina de Publicacions Acadèmiques Digitals de la UPC
Jordi Girona, 31 edifici K2M 08034 Barcelona
Tel.:934 015 885
www.upc.edu/idp
E-mail: info.idp@upc.edu

ISBN: 978-84-9880-861-2

Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada

Index

- S V Ravenna, Mausoleu de Gal·la Placídia
- S VI Ravenna, Basílica de Sant'Apollinare in Classe
- S VI Ravenna, Basílica de San Vidal
- S VI Constantinoble, Església de Santa Sofia
- S VII Ermita de Santa Maria de Quintanilla de las Viñas
- S VII Monestir de Santa Comba de Bande. Relíquies de Sant Torcuat
- S IX XI Monestir de Santa Maria de Ripoll
- S XI Baptisteri de Sant Joan, a Florència
- S XI Basilique Saint-Sernin de Toulouse
- S XI Basílica de San Miniato al Monte, a Florència
- S XI ? Ermita de Sant Roc, Salàs de Pallars
- S XII a XIV Catedral de Santa Tecla de Tarragona
- S XII Cathédrale Notre-Dame de Paris
- S XII Reial Monestir de Santa Maria de Poblet
- S XII Cathédrale Notre-Dame de Reims
- S XII Abbaye Sainte Marie de Rieunette
- S XII Reial Monestir de Santes Creus
- S XII Abbaye Notre-Dame de Sénanque
- S XII Església de Santa Maria de Terrassa, Terrassa
- S XII XIII Abbaye de Silvacane
- S XIII Sainte-Chapelle de París
- S XIII Monestir de Sant Benet de Bages
- S XIII Església de Sant Joan de l'Hospital de València
- S XIV XV i XVI Basílica de Santa Maria del Pi, Barcelona
- Les mesures de les persones

Index

- S V Ravenna, Mausoleu de Gal·la Plàcidia
- S VI Ravenna, Basílica de Sant'Apollinare in Classe
- S VI Ravenna, Basílica de San Vidal
- S VI Constantinoble, Església de Santa Sofia
- S VII Ermita de Santa Maria de Quintanilla de las Viñas
- S VII Monestir de Santa Comba de Bande. Relíquies de Sant Torcuat
- S IX XI Monestir de Santa Maria de Ripoll
- S XI Baptisteri de Sant Joan, a Florència
- S XI Basilique Saint-Sernin de Toulouse
- S XI Basílica de San Miniato al Monte, a Florència
- S XI ? Ermita de Sant Roc, Salàs de Pallars
- S XII a XIV Catedral de Santa Tecla de Tarragona
- S XII Cathédrale Notre-Dame de Paris
- S XII Reial Monestir de Santa Maria de Poblet
- S XII Cathédrale Notre-Dame de Reims
- S XII Abbaye Sainte Marie de Rieunette
- S XII Reial Monestir de Santes Creus
- S XII Abbaye Notre-Dame de Sénanque
- S XII Església de Santa Maria de Terrassa, Terrassa
- S XII XIII Abbaye de Silvacane
- S XIII Sainte-Chapelle de París
- S XIII Monestir de Sant Benet de Bages
- S XIII Església de Sant Joan de l'Hospital de València
- S XIV XV i XVI Basílica de Santa Maria del Pi, Barcelona

Preàmbul

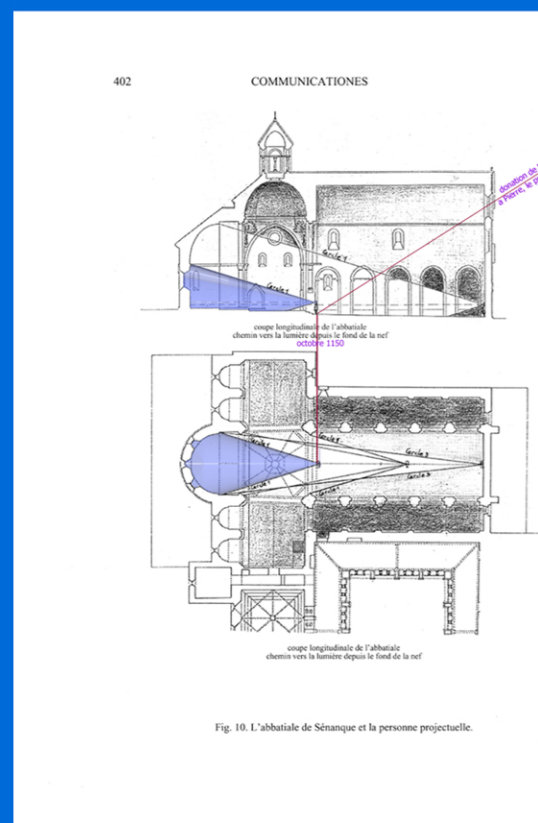
Un dels punts més importants de la meua Tesi Doctoral i de la seva conseqüent interpretació i concreció al llarg de molts anys, és que tots els edificis religiosos estaven dirigits al gaudi visual de la Persona, que era la veritable protagonista de l'espai de l'obra. La llum solar era símbol de la Veritable Llum, la divina, i la Persona rebia inputs visuals en apropar-s'hi ... o allunyar-s'hi d'Ella. L'element més important de la composició fou el fixar el punt, a l'eix de la nau eclesial, des d'on la Persona penetrava dins de la Llum absidal, el lloc de la Llum. Aquest punt era el indicat per la llum solar que, introduint-se pel mur occidental o pel de ponent, en un dia de l'any i a una hora precisa, indicava a l'eix el lloc on la Persona podia gaudir un màxim de la llum absidal. Aquest dia era el que responia al de la dedicació de la nau, o a grans commemoracions cristianes (referides al Crist, a la Verge, als Sants ...), però també hi trobem alguns casos en que indiquen el lloc del martiri o de les despulles del Sant, o referits als solsticis o equinoccis. Hi ha dos grans models: el del sol ixent, i el del sol ponent. Aquest fet comprovat, que uneix les nostres sensibilitats visuals i místiques, és el que aporta de nou aquest escrit. - Kim Lloveras i Montserrat, setembre de 2020

One of the most important points of my doctoral thesis and of its subsequent interpretation and concretion over many years is that all religious buildings were intended for the visual enjoyment of the Person, who was the real protagonist of the space of the work. The light of the sun was a symbol of the True Light, the divine, and the Person received visual signals as he approached ... or moved away from her. The most important element of the composition was to fix the precise point, on the axis of the ecclesiastical nave, from where the Person entered the apsidal Light, the place of the Light. This point was indicated by the sunlight which, entering through the west or west wall, on a day of the year and at a precise time, indicated on the axis the place where the Person could enjoy the maximum of the Apse light. This day was the one that responded to the consecration of the nave, or to the great Christian commemorations (referring to Christ, the Virgin, the Saints ...), but we also find some cases in which they indicate the place of martyrdom or remains of the Saint, or referred to the solstices or equinoxes. There are two major models: the rising sun and the setting sun. This proven fact, which unites our visual and mystical sensibilities, is what this writing brings back. - Kim Lloveras i Montserrat, September 2020.

L'un des points les plus importants de ma thèse de doctorat et de son interprétation et de sa concrétion consécutives pendant nombreuses années, est que tous les édifices religieux étaient destinés à la jouissance visuelle de la Personne, laquelle était le véritable protagoniste de l'espace de l'œuvre. La lumière du soleil était un symbole de la Vraie Lumière, la divine, et la Personne recevait des signaux visuels alors qu'elle s'approchait ... ou s'éloignait d'elle. L'élément le plus important de la composition était de fixer le point précis, sur l'axe de la nef ecclésiastique, d'où la Personne pénétrait dans la Lumière absidiale, le lieu de la Lumière. Ce point était indiqué par la lumière du soleil qui, entrant par le mur ouest ou ouest, un jour de l'année et à une heure précise, indiquait sur l'axe l'endroit où la Personne pouvait jouir d'un maximum de la lumière de l'Abside. Ce jour était celui qui répondait à la consécration de la nef, ou aux grandes commémorations chrétiennes (se référant au Christ, à la Vierge, aux Saints ...), mais on retrouve aussi quelques cas dans lesquels ils indiquent le lieu du martyre ou des restes du Saint, ou renvoyé aux solstices ou équinoxes. Il existe deux modèles majeurs: le soleil levant et le soleil couchant. Ce fait avéré, qui unit nos sensibilités visuelle et mystique, c'est ce que cette écriture ramène. - Kim Lloveras i Montserrat, septembre 2020.

La lumière à Sénanque

Kim Lloveras i Montserrat, Dr. Architecte – juliol 2020

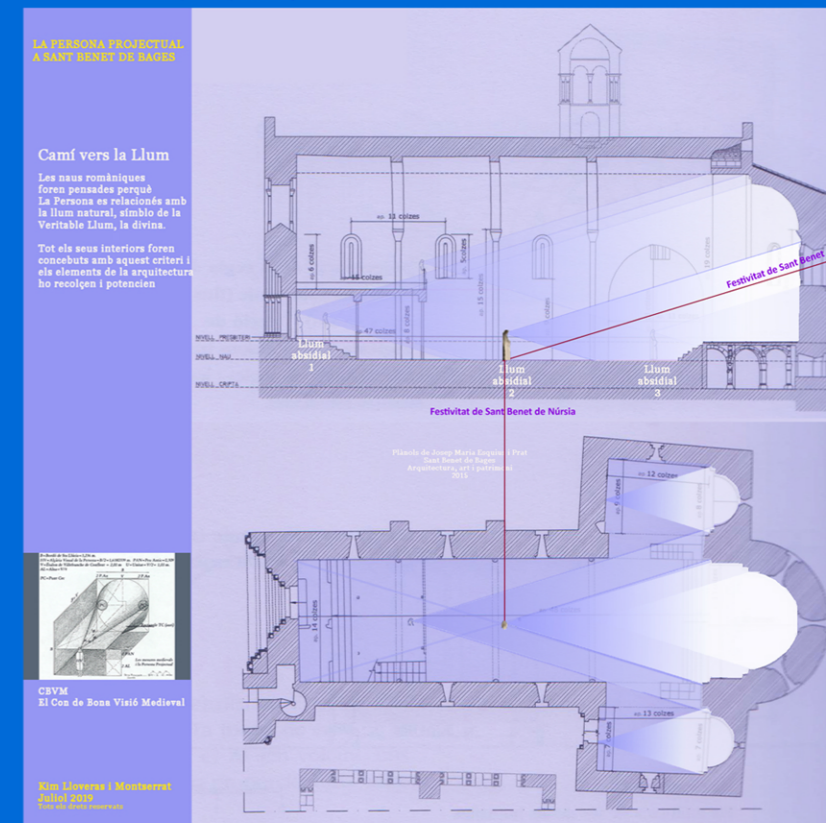
sol ponent

Uno de los puntos más importantes de mi Tesis Doctoral y de su consecuente interpretación y concreción a lo largo de muchos años, es que todos los edificios religiosos estaban dirigidos al disfrute visual de la Persona, que era la verdadera protagonista del espacio de la obra. La luz solar era símbolo de la Verdadera Luz, la divina, y la Persona recibía inputs visuales en acercarse... o alejarse se de Ella. El elemento más importante de la composición fue el fijar el punto, en el eje de la nave eclesial, desde donde la Persona penetraba dentro de la Luz absidal, el lugar de la Luz. Este punto era el indicado por la luz solar que, introduciéndose por el muro occidental o por el de poniente, en un día del año ya una hora precisa, indicaba al eje el lugar donde la Persona podía disfrutar un máximo de la luz absidal. Este día era el que respondía al de la dedicación de la nave, o grandes conmemoraciones cristianas (referidas a Cristo, a la Virgen, a los Santos ...), pero también encontramos algunos casos en que indican el lugar del martirio o de los restos del Santo, o referidos a los solsticios o equinoccios. Hay dos grandes modelos: el del sol naciente, y el del sol poniente. Este hecho comprobado, que une nuestras sensibilidades visuales y místicas, es lo que aporta de nuevo este escrito. - Kim Lloveras i Montserrat, septiembre de 2020

sol ixent

La llum solar a Sant Benet de Bages

Kim Lloveras i Montserrat, Dr. Architecte – juliol 2020

A l'època egípcia, grega i romana, els temples eren llocs tancats, on estaven els déus i que estaven a cura dels sacerdots; el poble romania fóra d'ell. Quan els cristians varen poder sortir de les Sales particulars (les petites estances de cases privades on, clandestinament, feien reunions eucarístiques i de la Paraula), al permetre'ls el culte públic, va ser quan varen crear nous model de naus per adreçar-se a la Llum del món.

Els models que es recullen en el present treball tenen els seus orígens a mitjans del S IV, i finalitzen en el moment en el que apareix l'anomenat humanisme del Renaixement, quant, a mesura que s'anava imposant aquest nou paradigma, varen anar desapareixent d'una manera preconcebuda, freda. S'ha de dir que va trigar a imposar-se. Les mesures usades en l'època que s'estudia varen continuar usant-se pels constructors fins a l'aparició del metre de la revolució francesa que ho va fer desaparèixer tot. Aquesta és la primera edició del que vol ser una col·lecció que inclogui un màxim de naus de l'època medieval com les que s'analitzen

Els models usats son principalment dos: el de la llum del sol ixent i el del sol de ponent.

À l'époque égyptienne, grecque et romaine, les temples étaient des lieux fermés, où les dieux y habitaient et étaient soignés par les prêtres; le peuple restait en dehors de lui. Lorsque les chrétiens ont pu quitter les salles (les petites salles des maisons privées où ils tenaient clandestinement des réunions eucharistiques et de la Parole), en leur permettant le culte public, c'est à ce moment-là qu'ils ont créé de nouveaux modèles de nefes pour se diriger à la Lumière du monde.

Les modèles rassemblés dans le présent ouvrage ont leurs origines au milieu du S IV, et se terminent au moment où apparaît le soi-disant humanisme de la Renaissance, quand, à mesure que ce nouveau paradigme était imposé, ils ont disparu d'une manière préconçue et froide. On doit dire qu'il a fallu beaucoup de temps pour s'implanter. Les mesures utilisées à l'époque à l'étude ont continué à être utilisées par les Maitres d'Œuvre jusqu'à l'avènement de la Révolution française, qui a tout fait disparaître. Il s'agit de la première édition de ce qui se veut une collection comprenant autant de nefes de l'époque médiévale que ceux analysés ici.

Les modèles utilisés sont principalement deux: celui du soleil levant et celui du soleil couchant.

In Egyptian, Greek, and Roman times, temples were closed places, where the gods were and were cared for by the priests; the people remained outside him. When Christians were able to leave the private rooms (the small rooms of private houses where they clandestinely held Eucharistic and Word meetings), by allowing them public worship, that was when they created new models of ships to address. be in the Light of the world.

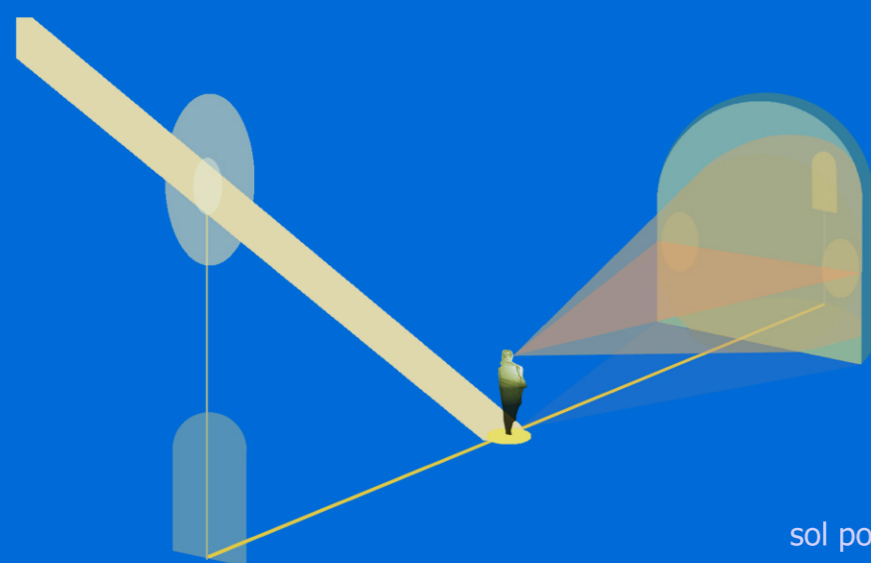
The models that are collected in the present work have their origins in the middle of the S IV, and end at the moment in which the so-called humanism of the Renaissance appears, how much, as this new paradigm was imposed, they were disappearing in a preconceived, cold way. It must be said that it took a long time to establish itself. The measures used at the time under study continued to be used by builders until the advent of the French Revolution, which made everything disappear. This is the first edition of what aims to be a collection that includes as many ships from the medieval period as those analyzed.

The models used are mainly two: that of the rising sunlight and that of the setting sun

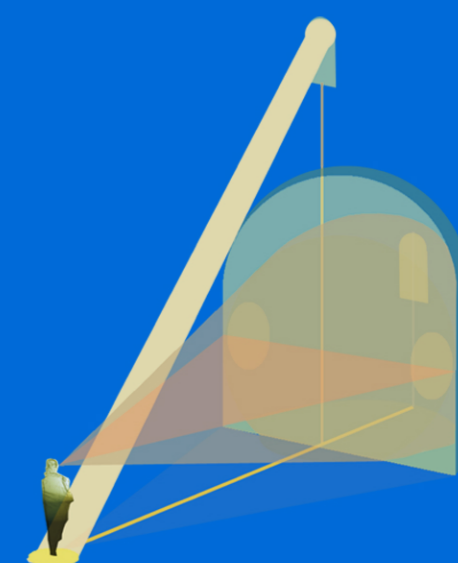
En la época egipcia, griega y romana, los templos eran lugares cerrados, donde habitaban los dioses y que estaban al cuidado de los sacerdotes; el pueblo permanecía fuera de él. Cuando los cristianos pudieron salir de las Salas (las pequeñas estancias de casas privadas donde, clandestinamente, hacían reuniones eucarísticas y de la Palabra), al permitirles el culto público, fue cuando crearon nuevos modelo de naves para dirigirse a la Luz del mundo.

Los modelos que se recogen en el presente trabajo tienen sus orígenes a mediados del S IV, y finalizan en el momento en el que aparece el llamado humanismo del Renacimiento, cuando, a medida que se iba imponiendo este nuevo paradigma, fueron desapareciendo de una manera preconcebida, fría. Hay que decir que tardó en imponerse. Las medidas usadas en la época que se estudia continuaron usándose por los Maestros de Obra hasta la aparición del metro de la revolución francesa, que lo hizo desaparecer todo. Esta es la primera edición de lo que quiere ser una colección que incluya un máximo de naves de la época medieval como las que se analizan aquí.

Los modelos usados son principalmente dos: el de la luz del sol naciente y el del sol de poniente

sol ponent .....sol ixent

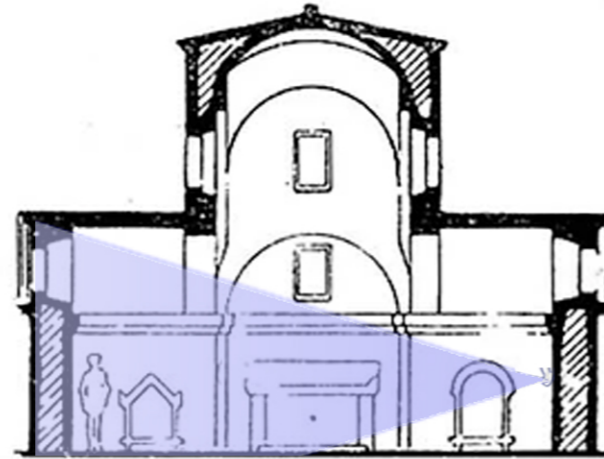

La llum solar al Mausoleu de Gala Plàcidia a Ravenna

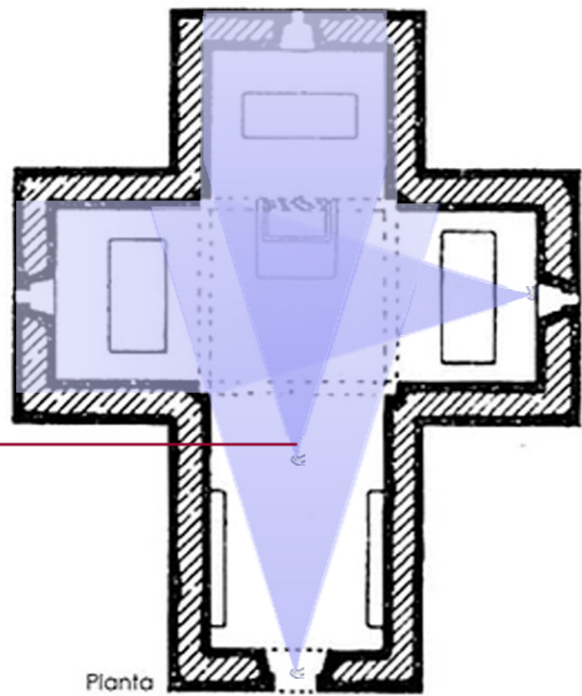
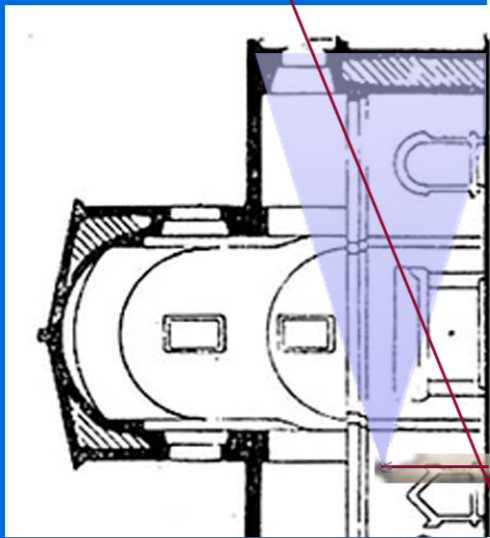
És una cèlebre tomba monumental de la germanastra de l'emperador Honori, Gal·la Plàcidia. Construït entre 425 i 430. Com han assenyalat els experts de la UNESCO, «és el més antic i millor conservat de tots els monuments amb mosaics i, al mateix temps, un dels més perfectes artísticament».

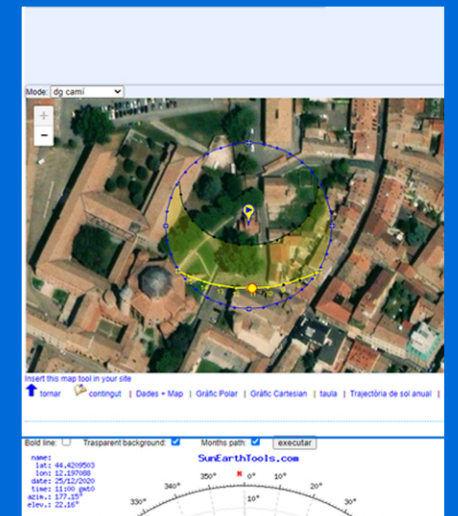
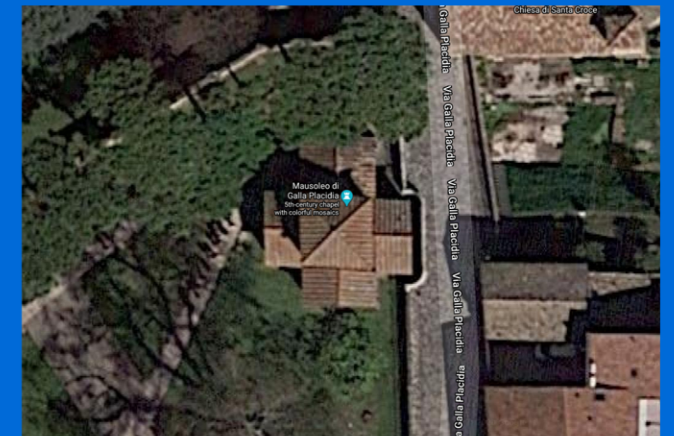
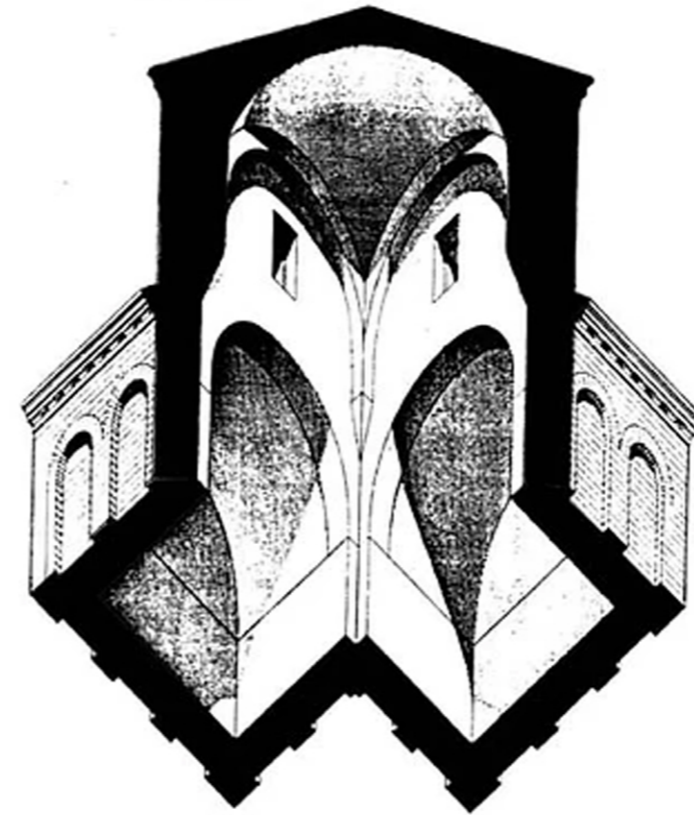
MAUSOLEO DE GALA PLACIDIA

Sección transversal

Planta

25 de setembre Dia de Nadal

Fons documentals
https://ca.wikipedia.org/wiki/Mausoleu_de_Gal%C2%B7la_Plac%C3%ADdia
<https://www.sunearthtools.com>
google.com/maps
Trellat propi

La llum solar a Sant Apollinare in Classe

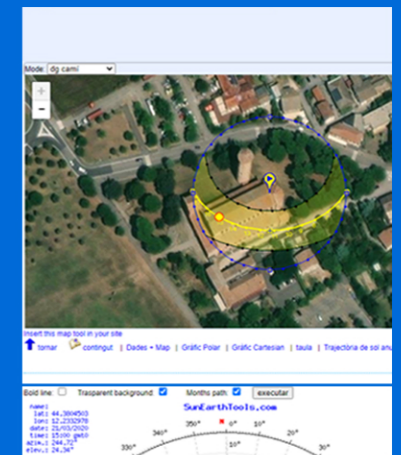
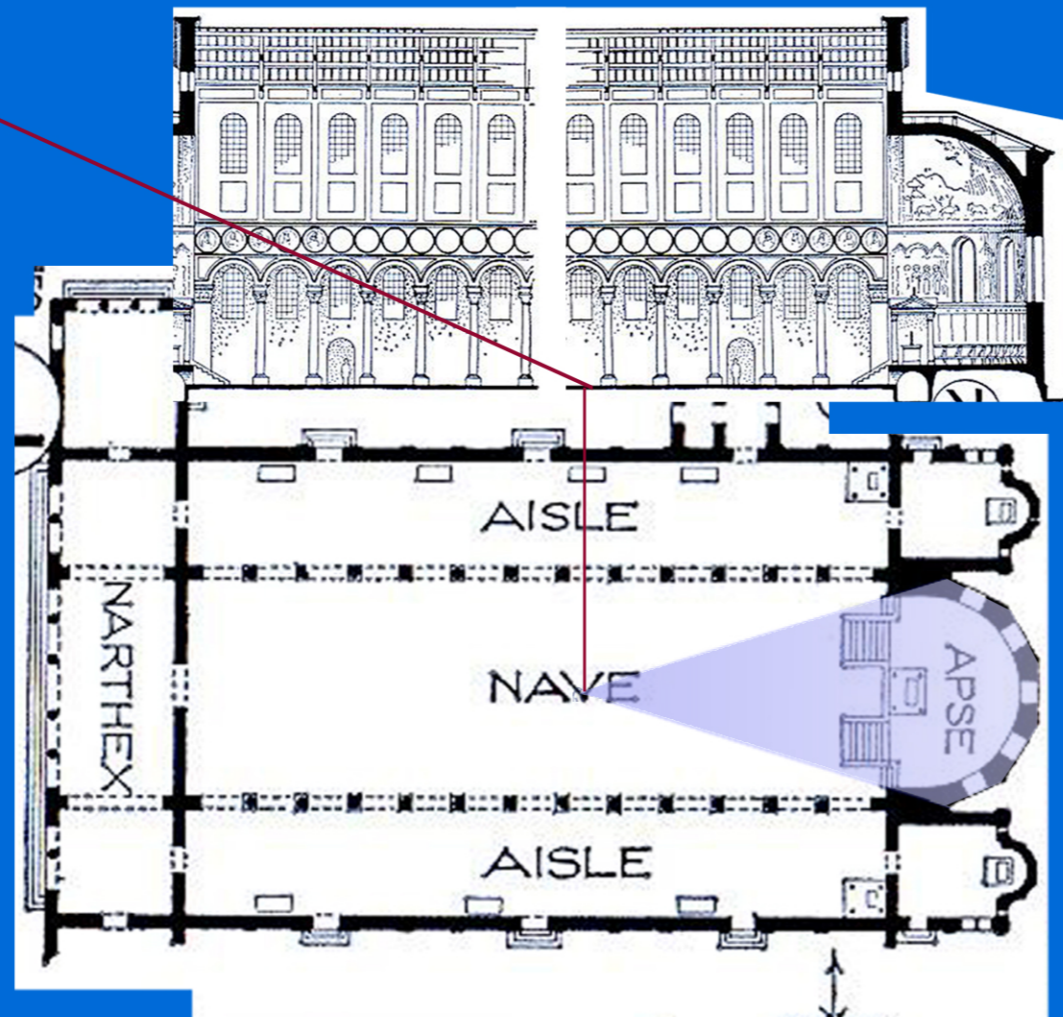
Sant Apolinar va ser el primer bisbe i màrtir de la ciutat de Ravenna i és el seu sant patró.

Segons el Martirologi Romà va ser ordenat bisbe per Sant Pere i enviat a Ravenna on va patir el martiri sota Vespasià. El dies natalis, o data de l'martiri, correspon a l' 23 jul, mentre la memòria litúrgica se celebra el 20 jul. Segons altres llegendes en canvi, hauria viscut al segle II i va ser martiritzat probablement durant el regnat de l'emperador Valente.

En el lloc de l'martiri, al port de Ravenna (Classe) es va aixecar al segle VI l'església de Sant Apolinar in Classe. Les relíquies de sant es van dur al segle IX a la ciutat, a l'església que en aquell moment va adoptar el nom de Sant Apolinar Nuovo i només van tornar a l'antiga basílica en el moment de la seva reconsagració en 1748

21 març - equinocci primavera

Fons documentals
https://ca.wikipedia.org/wiki/Sant%27Apollinare_in_Classe
<https://commons.wikimedia.org/>
googlemaps
<https://www.sunearthtools.com/>
wikipedia ft
Trellat propi

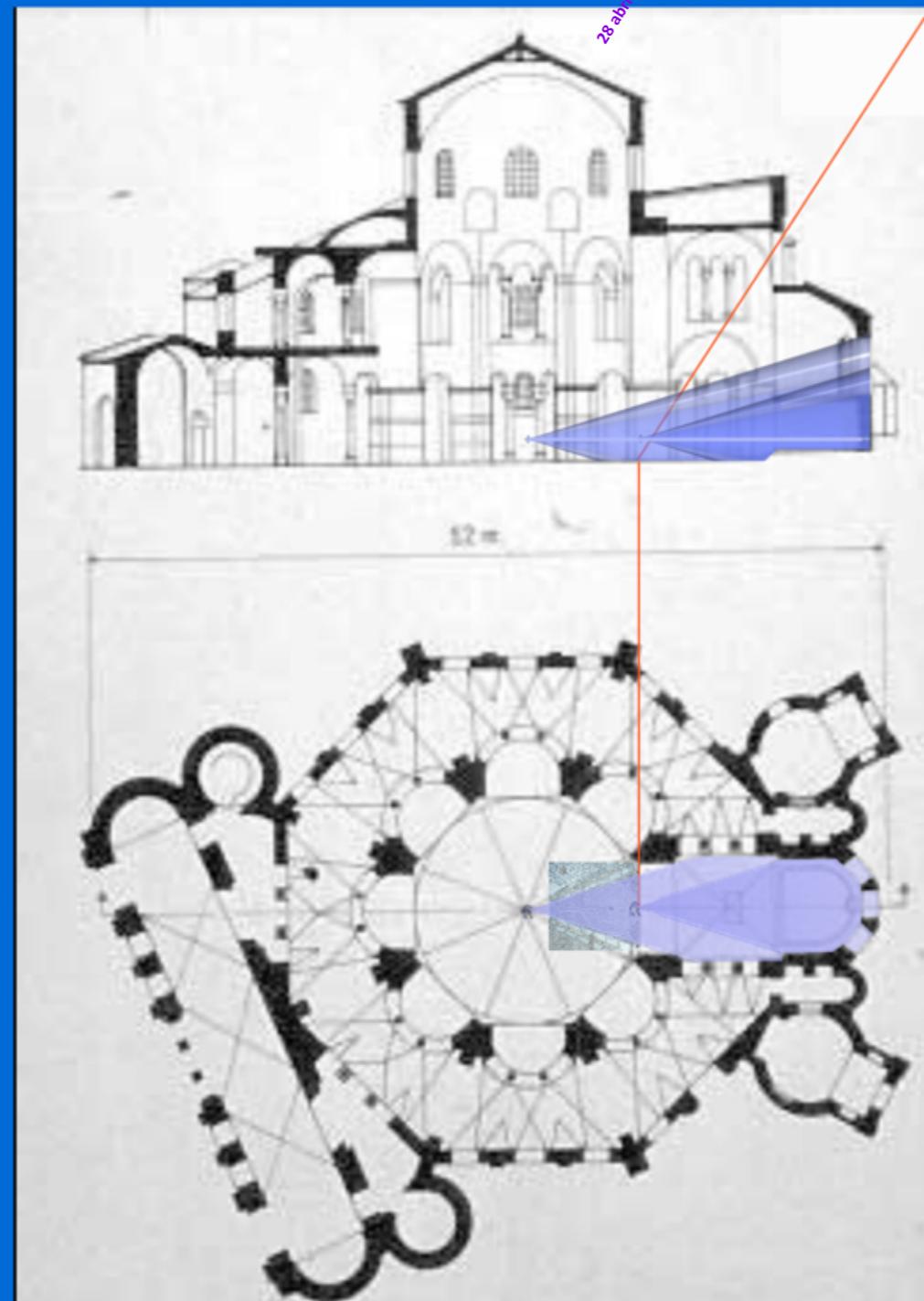
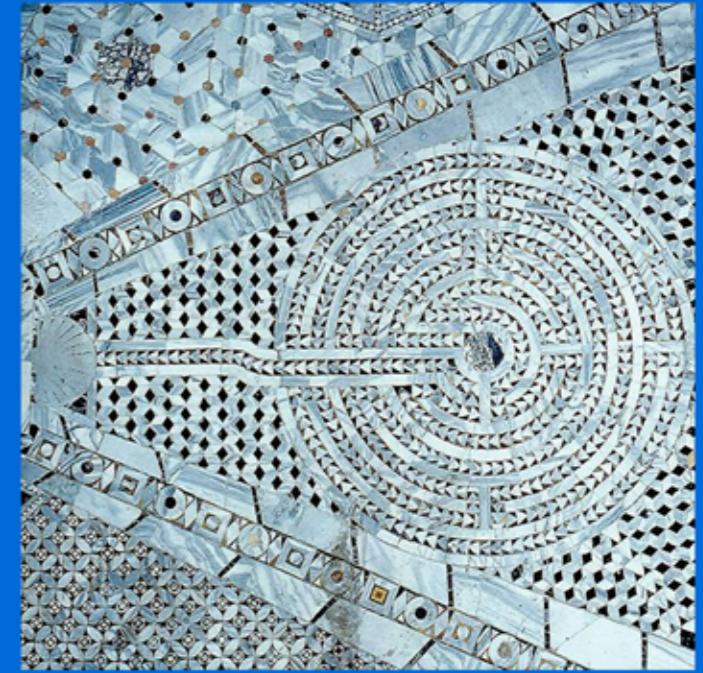
La llum solar a la Basílica de Sant Vidal de Ravenna

El temple va ser començat l'any 527 sota el patrocini de l'arquebisbe Eclesius (522-532), quan Ravenna encara pertanyia als ostrogots. Posteriorment a la seva mort es va fer càrrec de les obres el seu successor, el bisbe Víctor. Després de la conquesta romana d'Orient, es va decidir que seria el temple oficial del governador de la regió occidental de l'imperi –l'anomenat Exarcats de Ravenna–, i va ser sota el mandat del bisbe Maximià quan es van finalitzar les obres, la decoració amb mosaics i la consagració de l'església (547). A Sant Vidal hi ha un laberint que està situat a la part del octògon del terra orientada a l'absis.

A Sant Vidal de Ravenna s'hi troba un laberint que va des del centre vers l'absis.

A la posició central el Con de Bona Visió indica l'extrem superior de la llum frontal de l'absis. Quan hom arriba a l'extrem oposat, és quan s'entra plenament dins d'ell.

La llum solar ens indica aquests punt de l'eix el mateix dia del Sant, el 28 d'abril.

Fons documentals
<https://www.santopedia.com/santos/san-vidal-de-ravena>
<https://www.sunearthtools.com/>
https://ca.wikipedia.org/wiki/Bas%C3%ADlica_de_Sant_Vidal_de_Ravenna
google maps
Trellat propi

La llum solar a Santa Sofia

És una església de les que mai, al llarg de l'any, la llum solar entra per orient i s'alinea amb l'eix de la nau. La indicació solar ve donada per ponent.

És en el dia de la celebració de Sant Ignasi d'Antioquia quan hom indica la ubicació del punt d'entrada dins de l'absis.

Es considera l'obra més gran i sagrada de l'època romana d'Orient. Va ser utilitzada com a església durant 916 anys, des de la seva construcció l'any 537, per l'emperador Justinià I, fins al dia de la conquesta de Constantinoble l'any 1453. Des d'aquesta data fins a 1934, durant 481 anys, es va utilitzar com a mesquita. Després de passar una restauració completa per ordre de Kemal Atatürk, fundador de la República Turca, el febrer de 1935, va ser inaugurada com a museu. El juliol del 2020, un decret signat pel president Erdogan li va restituir la condició de mesquita.

L'emperador Constantí el Gran, l'any 360, va fer construir en el centre de la ciutat, en el lloc on avui dia es troba Santa Sofia, una gran església amb el nom de Megale Ekklesia. Sobre les ruïnes d'aquesta construcció de fusta, va ser construïda una nova església entre els anys 404-406. L'emperador Teodosi II va ser el mecenes d'aquesta segona església, que constava de tres naus en forma de basílica. Aquest edifici, va ser pràcticament destruït pels opositors de l'emperador durant la insurrecció de la Nika, que va començar el gener de l'any 532. L'emperador Justinià I va manar construir l'església que es visita avui dia.

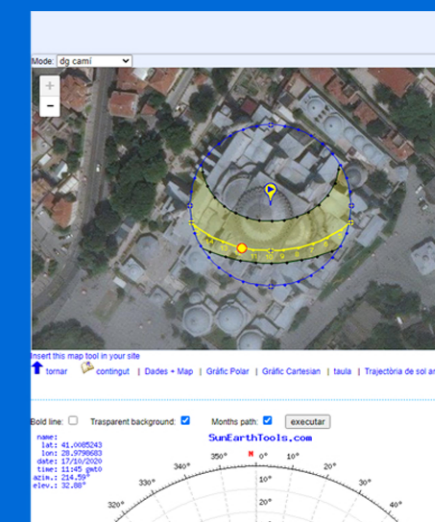
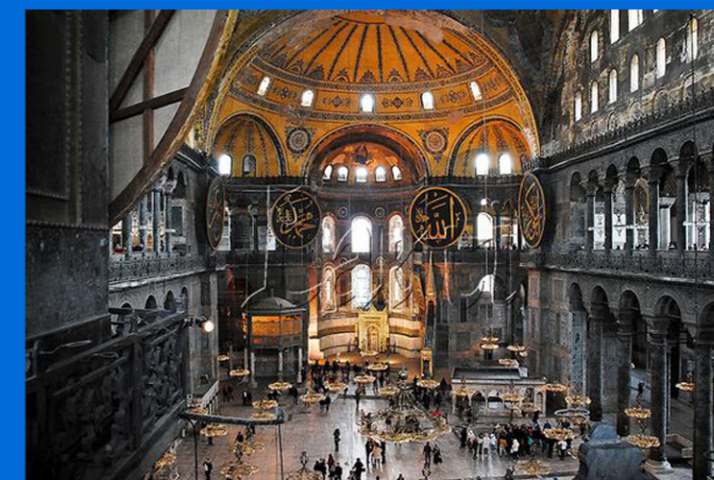
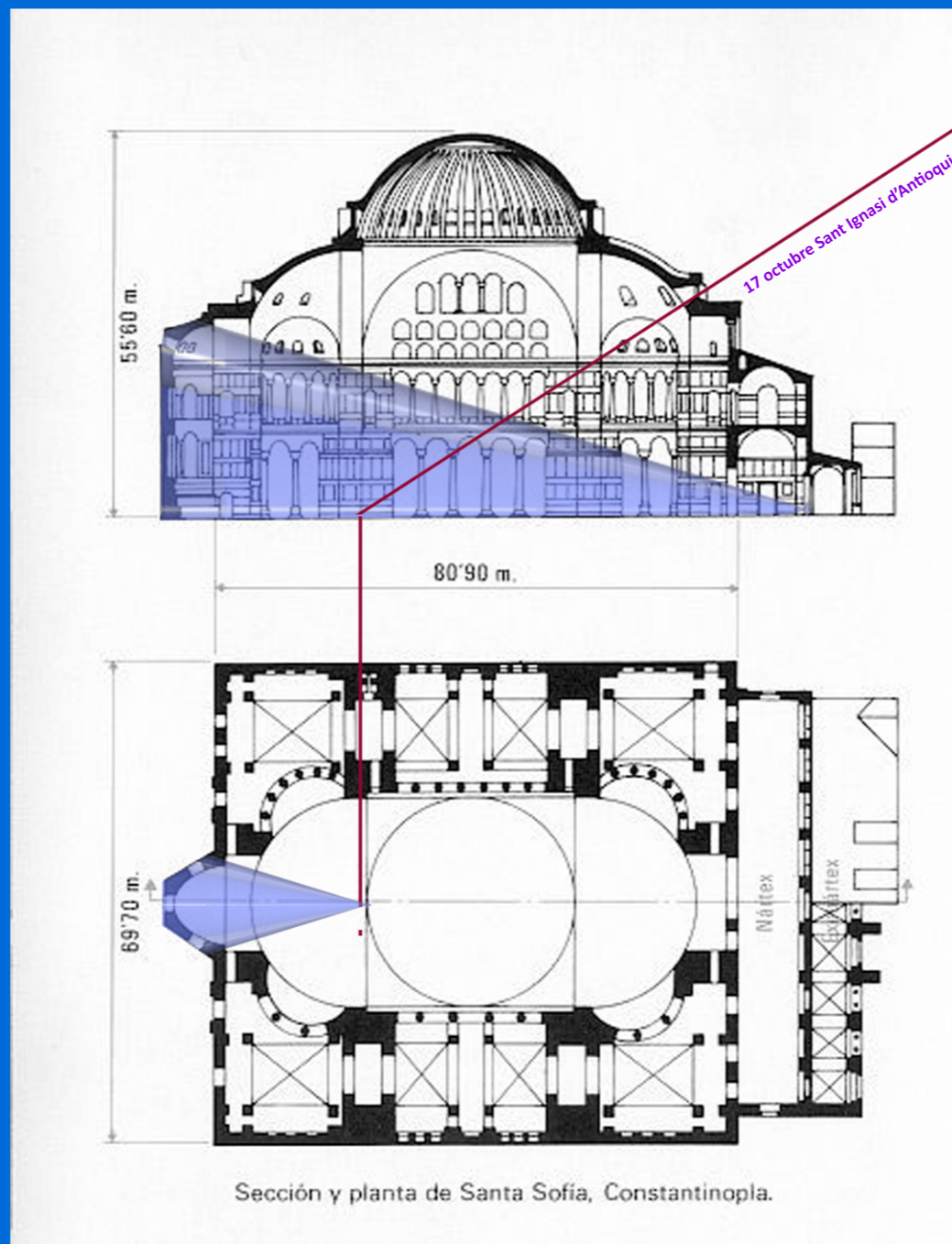
Ignasi d'Antioquia conegut com a Teòfor o Deifer fou un dels pares eclesiàstics del segle i, mort vers l'any 107/116. Alguns historiadors el fan deixeble de Sant Pere, especialment Teodoret.

L'any 69 fou nomenat bisbe d'Antioquia,

Quan Trajà era a Antioquia per fer campanya contra els parts, Ignasi, que aspirava al martiri, es va oferir a l'emperador com a víctima.

Trajà el va condemnar a ser enviat a Roma i llançat a les feres. Les seves restes foren retornades a Antioquia pels seus seguidors i més tard l'emperador Teodosi II les va dipositar a l'església de Sant Ignasi (abans temple de la Fortuna) a Antioquia; dels posteriors trasllats n'hi ha diverses versions.

L'església catòlica commemora el seu martiri el 17 d'octubre i l'esglé-

Fons documentals
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Santa_Sofia_\(Istanbul\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Santa_Sofia_(Istanbul))
https://ca.wikipedia.org/wiki/Ignasi_d'Antioquia
https://www.pinterest.es/pin/73535406394765620/Treball_propi

La llum solar a Quintanilla de las Viñas

Quintanilla de las Viñas

La ermita de Santa Maria de Quintanilla de les Viñas , a l'antic raval de Lara , a la província de Burgos , comunitat autònoma de Castella i Lleó (Espanya), constitueix un dels millors exemples de l'arquitectura visigoda

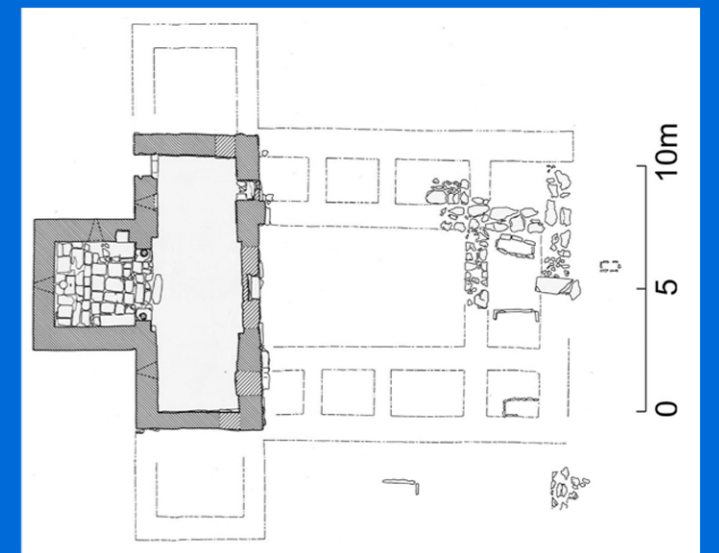
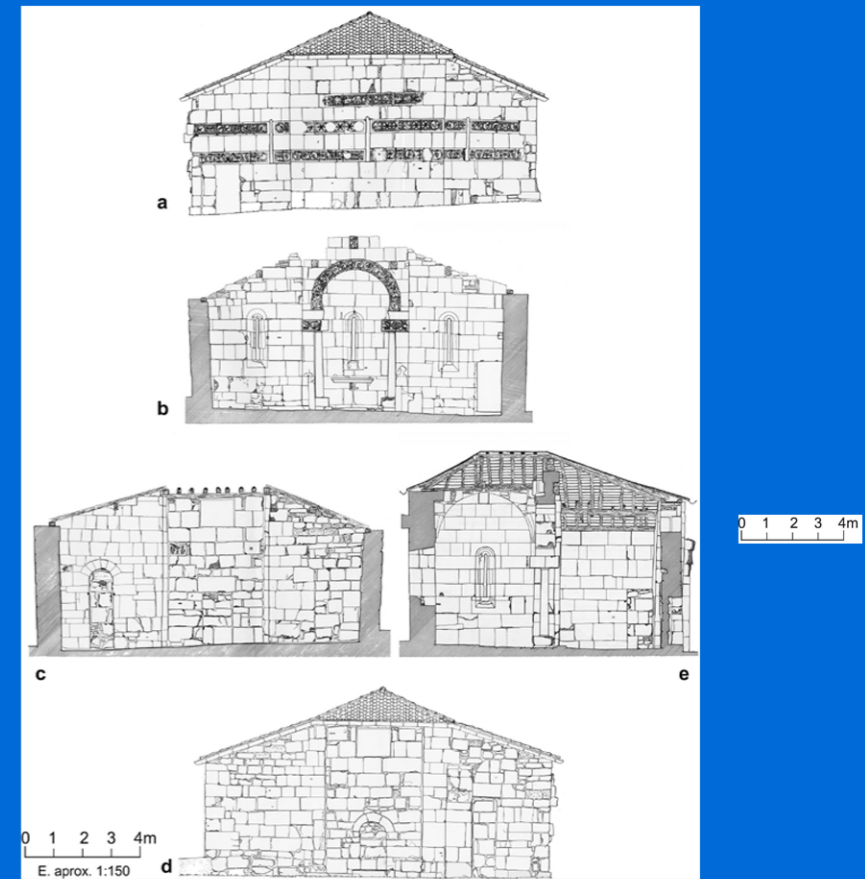
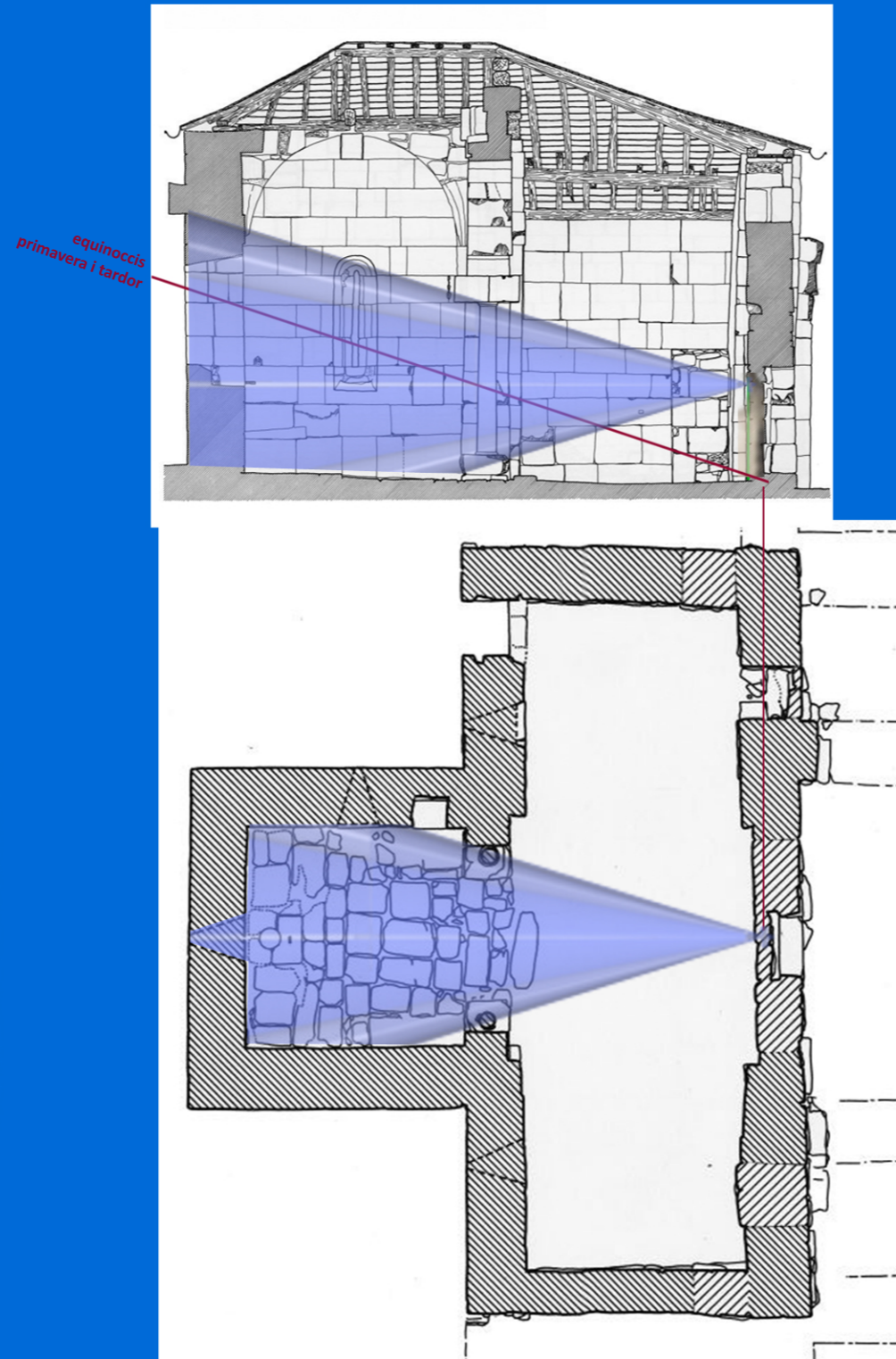
L'absis està orientat a orient, quasi a l'est; això potser degut als petits canvis haguts al llarg dels gairebé 1.300 anys. Potser és per això que el punt de l'eix des d'on s'accedeix visualment i plena a l'interior de l'absis es correspon als dos equinoccis, al de Primavera i al de Tardor.

L'arc de triomf sota el qual s'accedeix a la capella des del creuer presenta els seus dovelles decorades amb raïms, cirrells i altres temes vegetals. Descàrrega sobre blocs de pedra de forma prismàtica que fan de capitells. Ostenten sengles relleus amb alegories de el sol i de la lluna, ambdues representades per bustos humans a l'interior d'un cercle sostingut per àngels. Sobre la figura de el sol apareix una inscripció que, amb les insercions aquí recollides entre parèntesis, diria: « OC EXIGVVM EXIGVA OFF (ert) D (i) O FLAMMOLA votum » i que podria traduir-se per « La humil Flammola ofereix aquest humil obsequi ». Per sobre de la clau de l'arc hi ha un carreu sortint de el mur que porta llaurada la figura de Crist.

Aquestes referències al sol i a la lluna fan pensar que l'interior de l'Església s'utilitzava com un rellotge solar; probablement si tot ella estigué dempeus, podríem trobar els punts a l'eix corresponents als solsticis d'hivern i d'estiu.

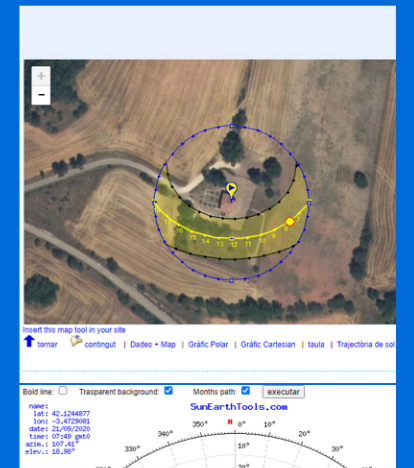

el sol i la lluna de Quintanilla

equinocci primavera
21 març

equinocci tardor
21 setembre

La llum solar a Santa Comba de Bande

Santa Comba de Bande és un temple visigot possiblement de la segona meitat de l' segle VII , situat al municipi de Bande a la província d'Orense Es troba a la comarca de la Baixa Limia, a la vora del riu Limia. És una construcció d'estil visigot de segle VII. Santa Comba és Santa Coloma (Sancte Columbe virginis et martiris) I Sant baratat és Sant Torcuato.

No hi ha constància exacta de la data de construcció, segurament la seva construcció és posterior a la conquesta del Regne Suevo per part dels visigots, i es constituiria com un monestir sota l'advocació de Santa Comba. Santa Comba de Bande és una església, de les anomenades de tipus monacal, és a dir una església o petit monestir que situat a prop dels camins l'habitava una petita comunitat de monjos, la comesa era proporcionar auxili tant espiritual (sagraments) com a material a caminants i pelegrins.

Sent monestir va ser destruït pel comte don Gonzalo, deixant en peu només l'església. El motiu que la mateixa s'hagi mantingut en peu, fins als nostres dies obeeix al fet que des d'antic és i ha estat església parroquial, on es practica el culte.

Sant Torcuato (en llatí Torquatus , "que porta un collaret ") és un sant màrtir venerat per les esglésies ortodoxa i catòlica.

La tradició el converteix en un missioner cristià de l' segle I , durant l'era apostòlica. Va evangelitzar el poble de Acci , identificat com Guadix , i es va convertir en el seu primer bisbe de l'antiga diòcesi d'Acci .És un dels set homes apostòlics:

"En Hispania sants Torquato , Ctesiphonte , Secundo , Indaletio , Caecilio , Hesychio irasio ; que en, Roma els sants apòstols Bisbes van ordenar, ia predicar la paraula de Déu a les Hispànies ..."
Veneració

Les relíquies de Torcuato van ser redescobertes al segle VIII durant la invasió àrab de Espanya , en una església construïda en honor seu, prop de l' riu Limia.

Les relíquies de Torcuato vanromandre durant molt temps a l'església visigòtica de Santa Comba de Bande (Orense).

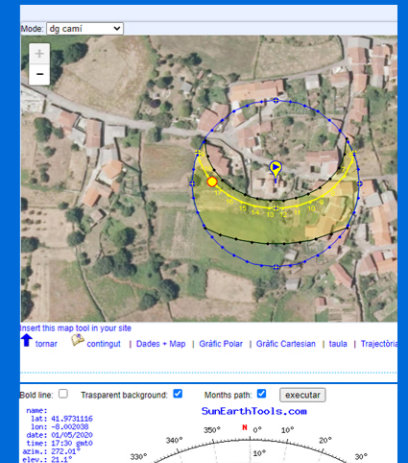
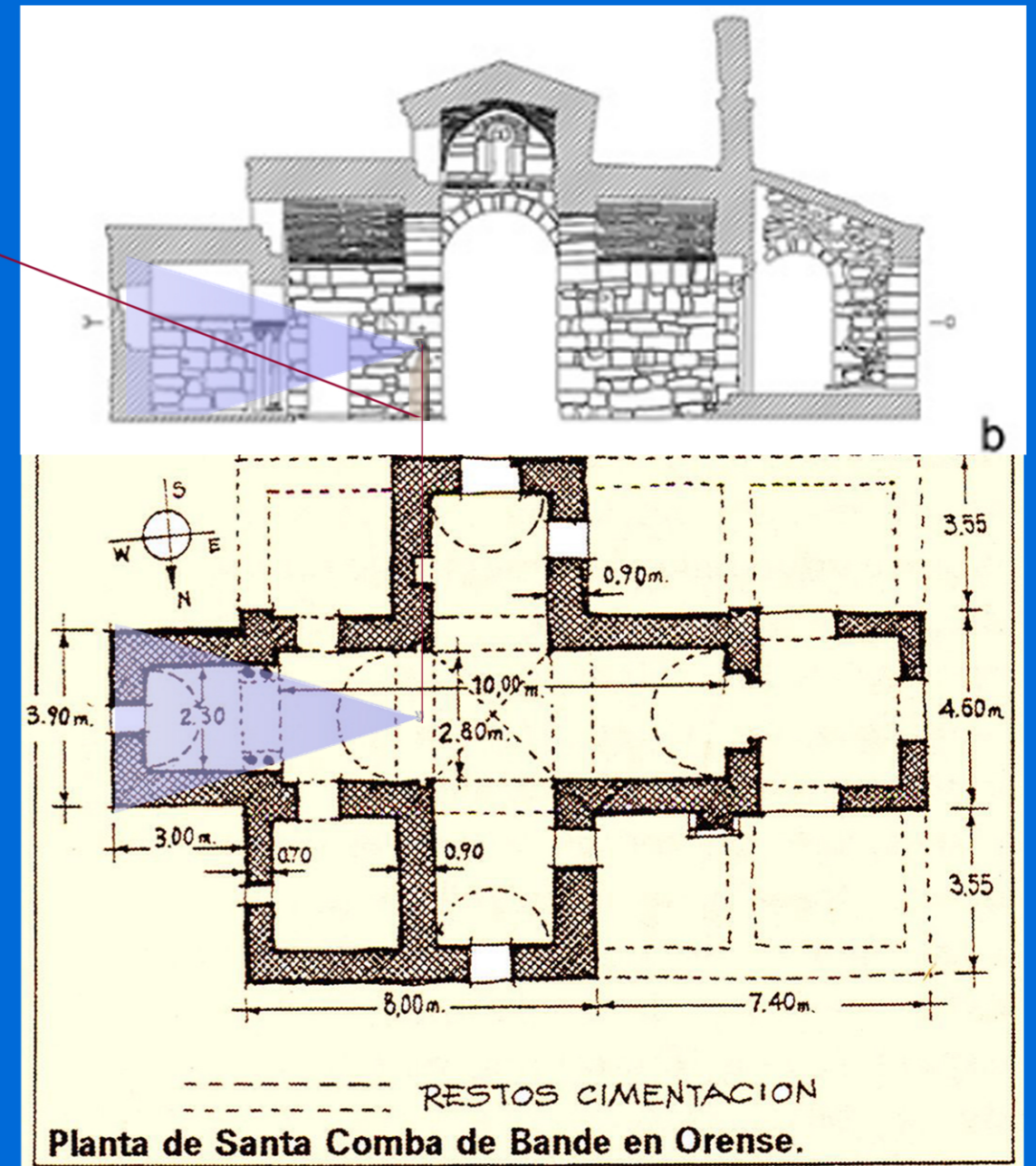
Al segle X , les relíquies de Torcuato van ser traslladades a Sant Salvador de Celanova (en Celanova, Orense).

S'ha teoritzat que Torcuato pot ser una versió cristiana de l'déu celta Bandua.

Fons documentals
[https://es.wikipedia.org/wiki/Iglesia_de_Santa_Comba_\(Bande\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Iglesia_de_Santa_Comba_(Bande))
<https://www.pinterest.es/pin/500462577324637697/>
[https://es.wikipedia.org/wiki/Torcuato_\(var%C3%B3n_apost%C3%B3lico\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Torcuato_(var%C3%B3n_apost%C3%B3lico))
http://apuntes.santanderlasalle.es/arte/preromanico/visigodo/santa_comba_de_bande.htm
<http://arqarqt.revistas.csic.es/index.php/arqarqt/article/viewArticle/181/237>

Treball propi

Sant Torcuat 1 de maig

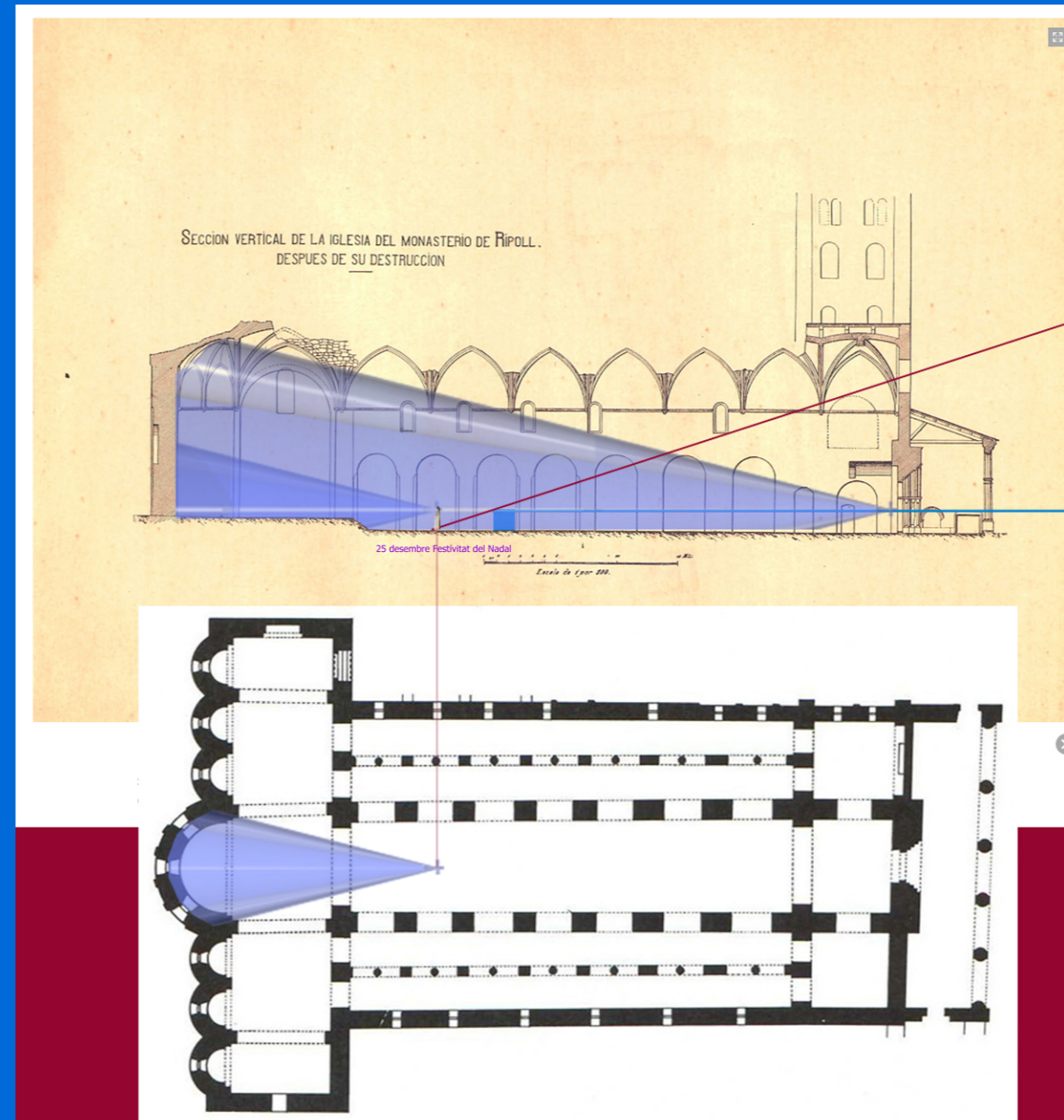
La llum solar a Santa Maria de Ripoll

Història

El monestir de Santa Maria de Ripoll és un edifici conegut com a monestir benedictí a la localitat de Ripoll, Catalunya. El monestir, fundat cap a l'any 880 pel comte Guifré el Pelós –segurament sobre un de l'època visigòtica (589) destruït pels àrabs, va esdevenir lloc d'enterrament dels comtes de Barcelona i Besalú i un centre cultural de scriptorium molt important de la Catalunya medieval, amb una projecció a l'alçada d'altres abadies europees d'aquest període com Saint-Denis, Fleury o Montecassino.

TC

El moment en que es va pensar per fixar el punt d'entrada de la Persona a la llum absidal, encara que no fou fins el S XII quan es va començar a celebrar el Nadal en l'Edat Mitjana, fou precisament el 25 de desembre, per Nadal.

Fons documentals
https://ca.wikipedia.org/wiki/Monestir_de_Santa_Maria_de_Ripoll
<https://ca.wikipedia.org/wiki/Nadal>
<https://ca.wikipedia.org/wiki/Epifania>

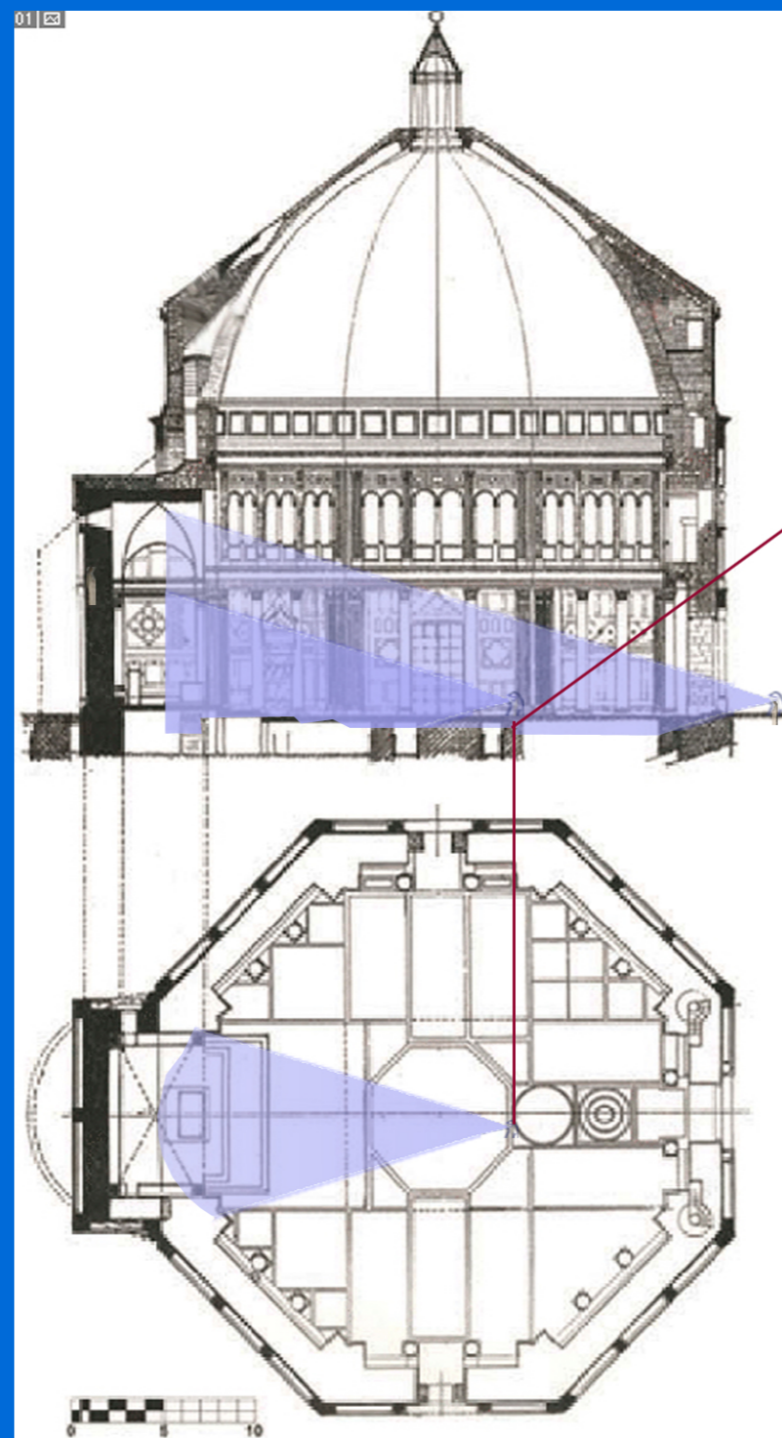
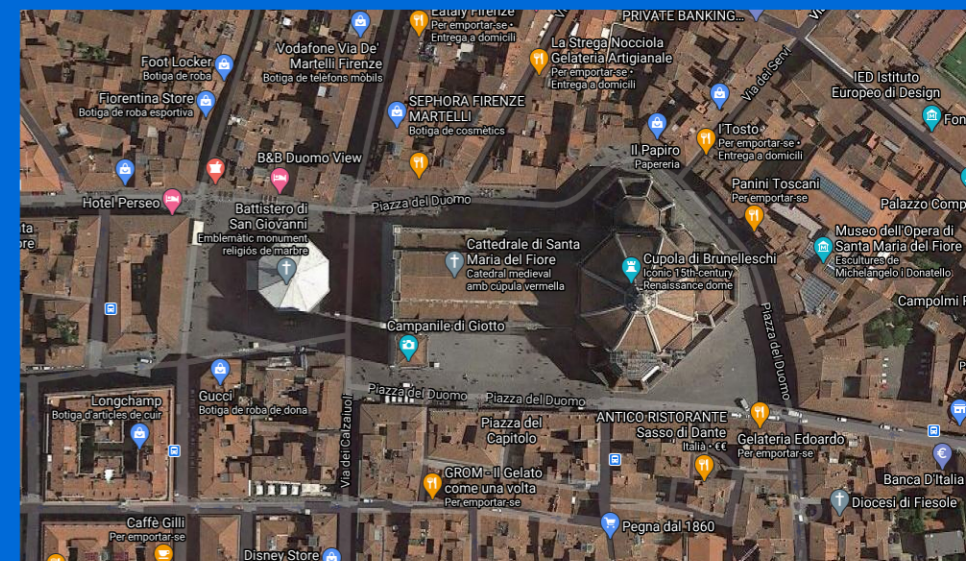

La llum solar al Baptisteri de Sant Joan de Florencia

El baptisteri de Sant Joan (en italià Battistero di San Giovanni) és un edifici religiós de Florència, a la Toscana (Itàlia). Es creu que és l'edifici més antic de la ciutat, i és particularment famós pels seus tres conjunts de portes de bronze, de considerable valor artístic. Es troba a la Piazza del Duomo, a l'oest de la catedral de Santa Maria del Fiore. Fins al segle XIX, tots els ciutadans catòlics de Florència eren batejats en aquest baptisteri.

És un edifici dels que mai, al llarg de tot l'any, la llum solar entra per orient i s'alinea amb l'eix de la nau. La indicació solar ve donada per ponent.

És en el dia de Sant Joan quan la llum provinent de ponent marca a l'eix de la nau el punt des d'on la Persona penetra totalment dins de l'absis.

Dià de Sant Joan Baptista 24 Juny

Fons documentals
https://ca.wikipedia.org/wiki/Baptisteri_de_Sant_Joan
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Battistero_di_firenze_interno_04,_porta_nord.JPG
<https://viajarconelarte.blogspot.com/2016/01/el-battistero-di-san-giovanni-de.html>

Treball propi

La lumière à Saint Sernin de Toulouse

La basilique Saint-Sernin de Toulouse est un sanctuaire bâti pour abriter les reliques de saint Saturnin, premier évêque de Toulouse, martyrisé en 250.

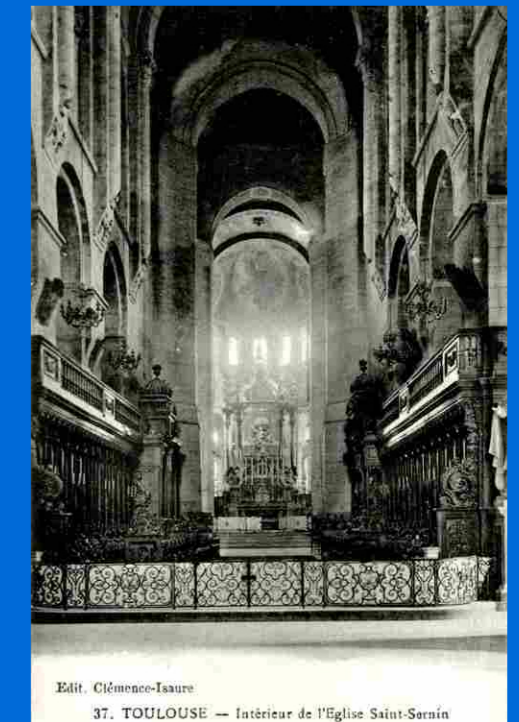
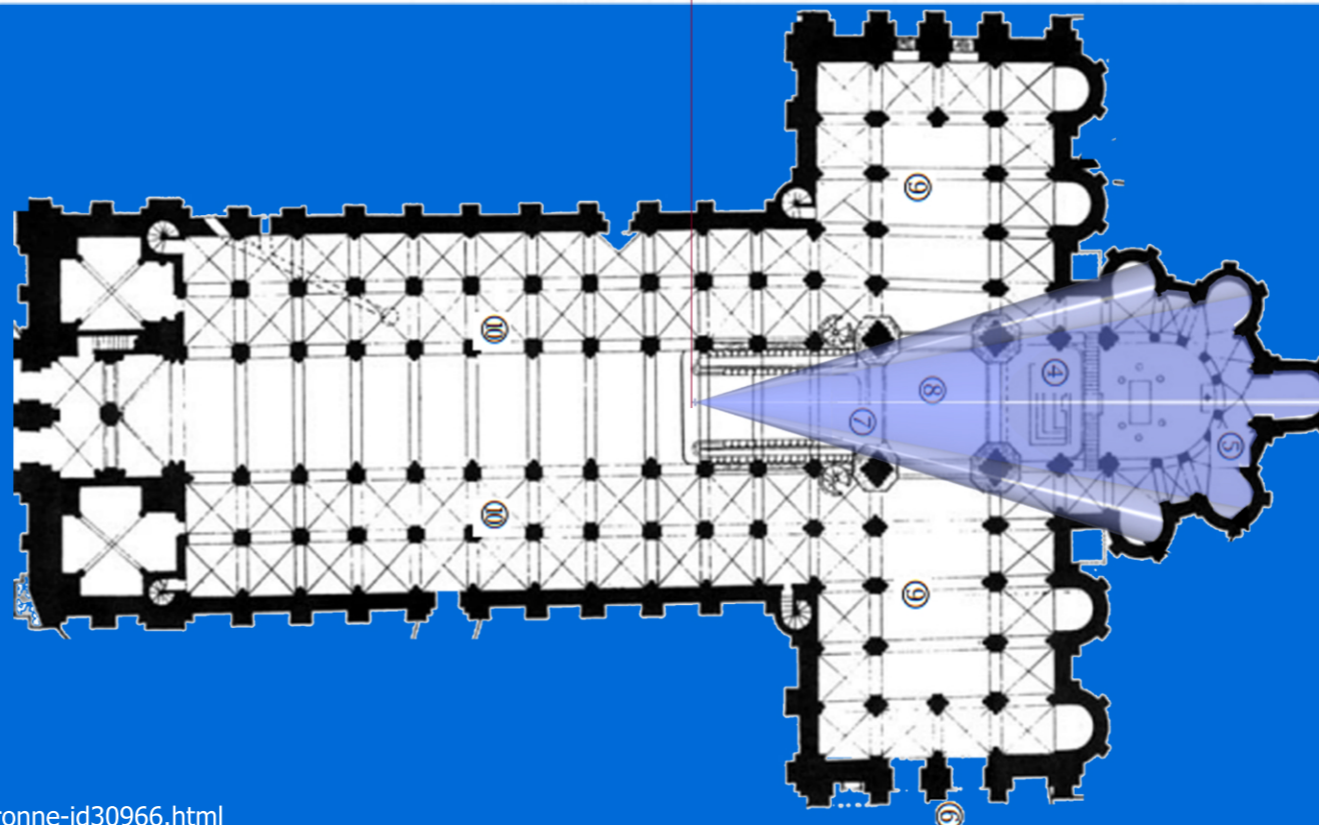
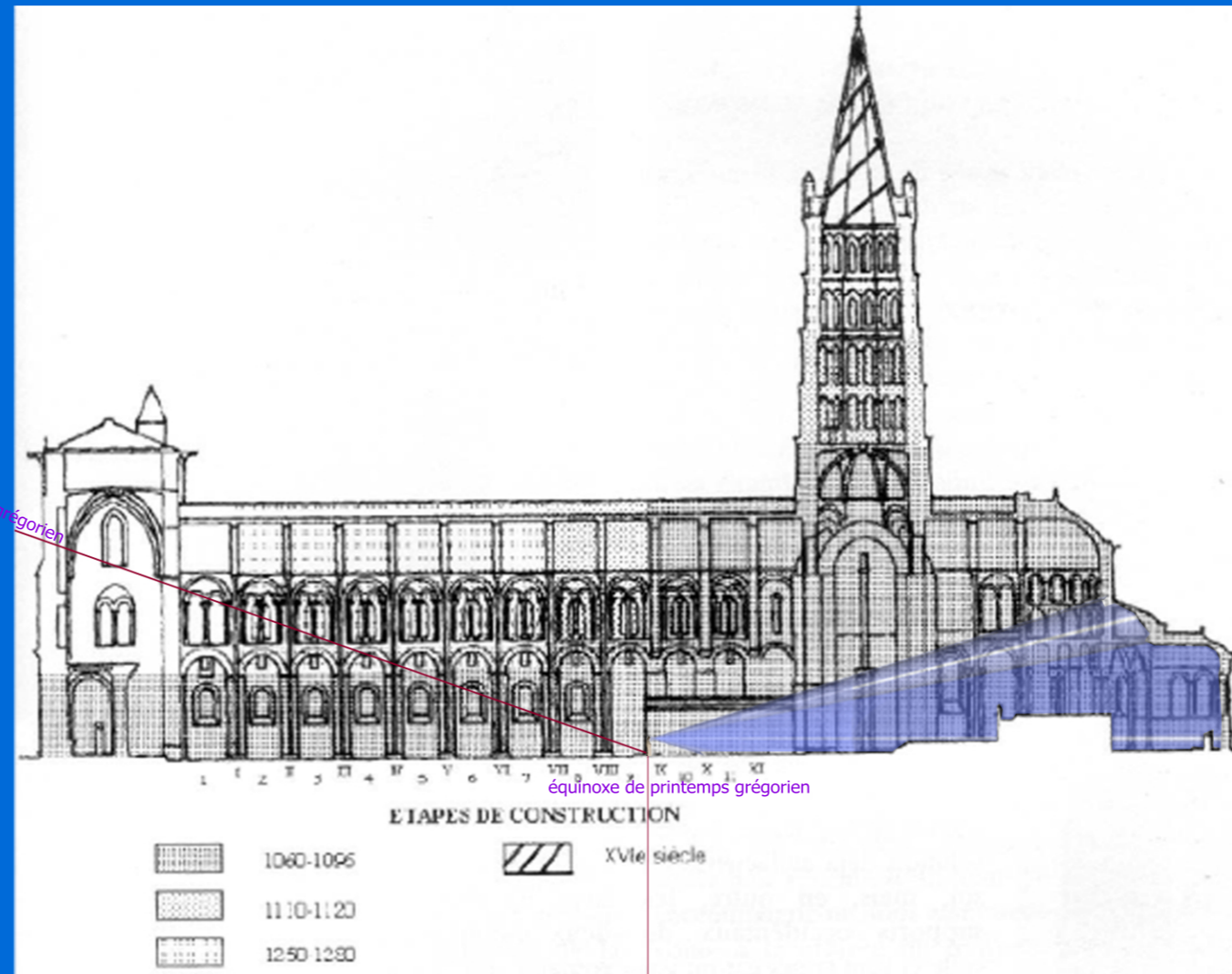
La construction commence par le chevet, le transept et les premières travées de la nef. Elle enserre progressivement la basilique antérieure afin qu'il n'y ait pas d'interruption du culte et que les pèlerins puissent continuer à accéder au tombeau.

La consécration fut en 1096

TC

Comme tous les sanctuaires, l'intérieur de la nef est très complexe pour accueillir diverses fonctions.

Le Chœur était le lieu qui séparait les fidèles des membres de la communauté.

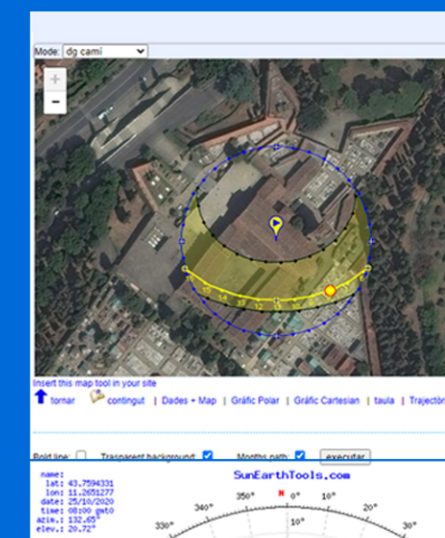
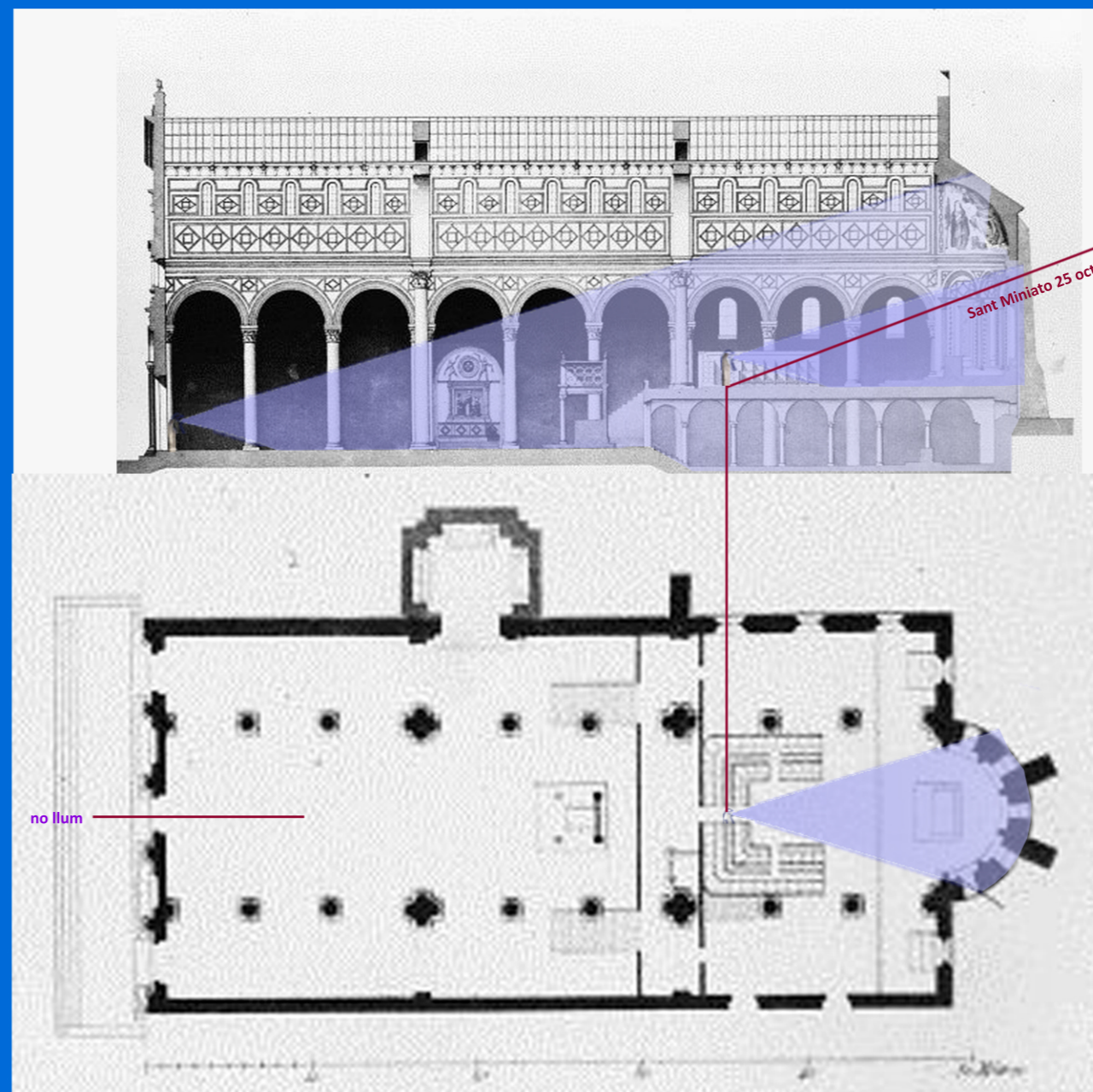
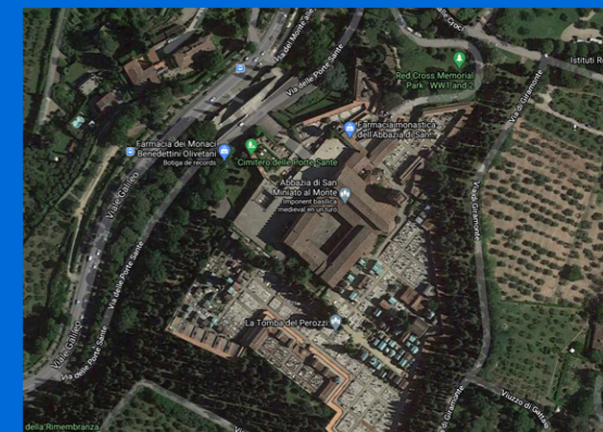
Sources documentaires
https://ca.wikipedia.org/wiki/Sadurn%C3%AD_de_Tolosa
https://ca.wikipedia.org/wiki/Bas%C3%ADlica_de_Sant_Serni_de_Tolosa
<http://www.en-noir-et-blanc.com/Toulouse,%20%C3%A9glise%20Saint-Sernin,%20Haute-Garonne-id30966.html>

La llum solar a Sant Miniato de Florencia

San Miniato, junto a San Giovanni, culmen del románico florentino, honra en advocación al santo homónimo, un mercante griego o príncipe armenio -según diferentes versiones- que según la tradición cristiana llegó a Florencia en peregrinaje hacia el 250 d.C. Perseguido por el emperador Decio, fue decapitado y la leyenda cuenta que el santo recogió su cabeza, se la puso sobre los hombros y tomó el camino de la cueva donde vivía como ermitaño. Su cuerpo yació en el monte de las Cruces, donde hoy encontramos la basílica San Miniato va ser el primer màrtir de la ciutat. Probablement era un mercader grec, o un príncep armeni en peregrinació a Roma. Es compta que, arribat a Florència entorn de l'any 250, va començar una vida d'ermità, i que va ser decapitat durant la persecució anticristiana de l'emperador Deci. Diu la llegenda que, poc després de la seva execució, va marxar portant a la mà el cap tallat i va tornar a la seva cova d'ermità, al lloc on actualment s'erigeix la basílica, en el Mons Fiorentinus.

El segle VIII es va aixecar una capella. La construcció de l'actual es va iniciar el 1013 sota els auspicis del bisbe Alibrando. Va començar sent un monestir benedictí, i el 1373 va passar a l'ordre cluniacense, que l'habita fins als nostres dies.

A la part baixa de la nau no li arriba mai llum que segueixi l'eix. És en el dia de Sant Miniato quan la llum entra per l'orient i indica, a l'eix de la nau, el punt des d'on la Persona penetra visualment dins de l'absis i, alhora, defineix l'entrada del cor.

Fons documentals
https://ca.wikipedia.org/wiki/San_Miniato_al_Monte
<https://www.turismotoscana.es/iglesia-de-san-miniato-al-monte>
Treball propi

La llum solar a la Capella de Sant Roc a Salàs de Pallars

Breu Història

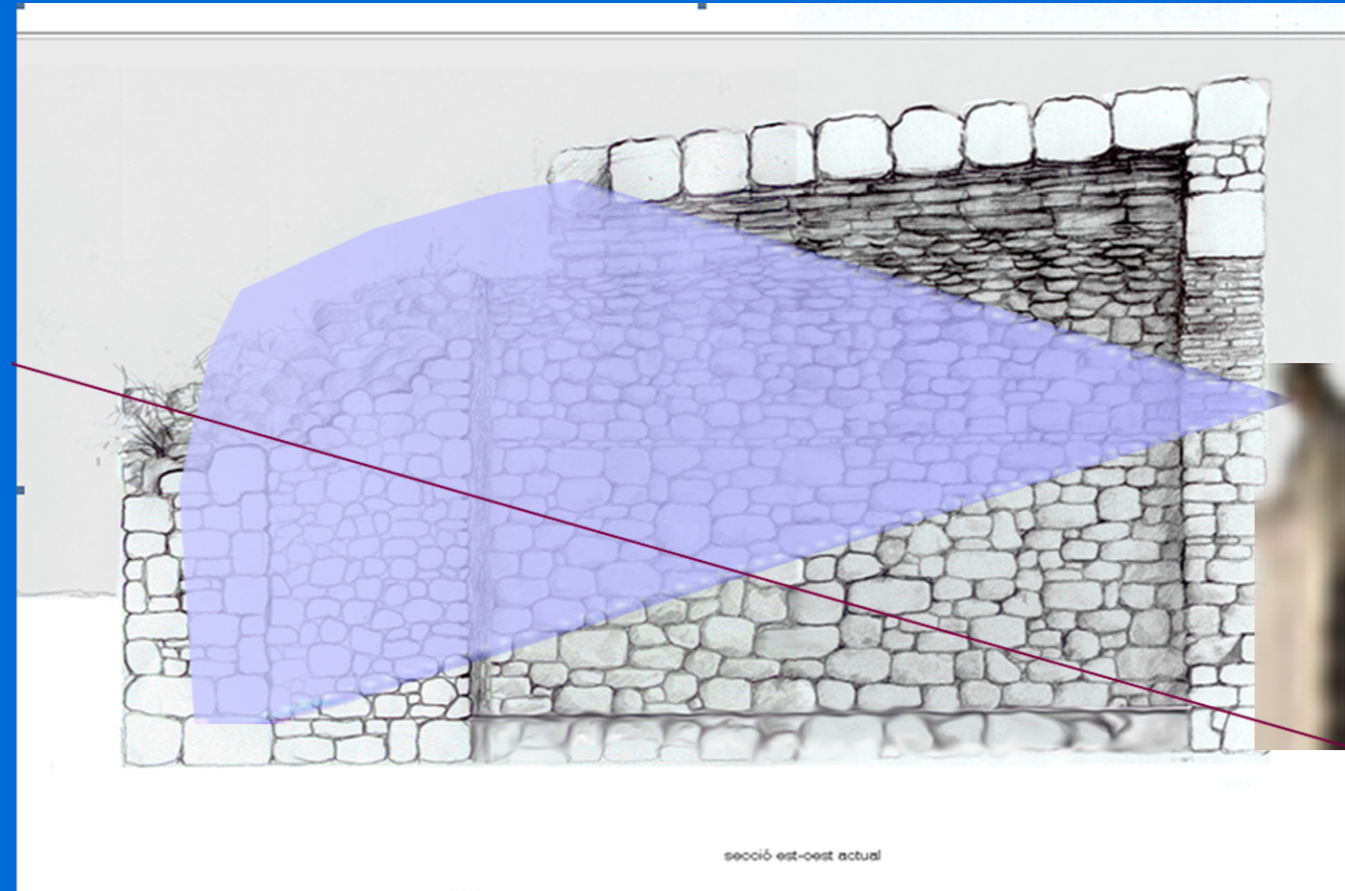
Sant Roc de Salàs és una església romànica situada a llevant de la vila, en un lloc solitari, dalt del turó de Sant Roc. Pertany al terme municipal de Salàs de Pallars, i a la comarca del Pallars Jussà.

Es tracta d'una petita església romànica primitiva, amb nau única coberta amb volta de canó, que era enderrocada fins ben recentment, i absis semicircular a llevant, cobert amb volta de quart de cercle.

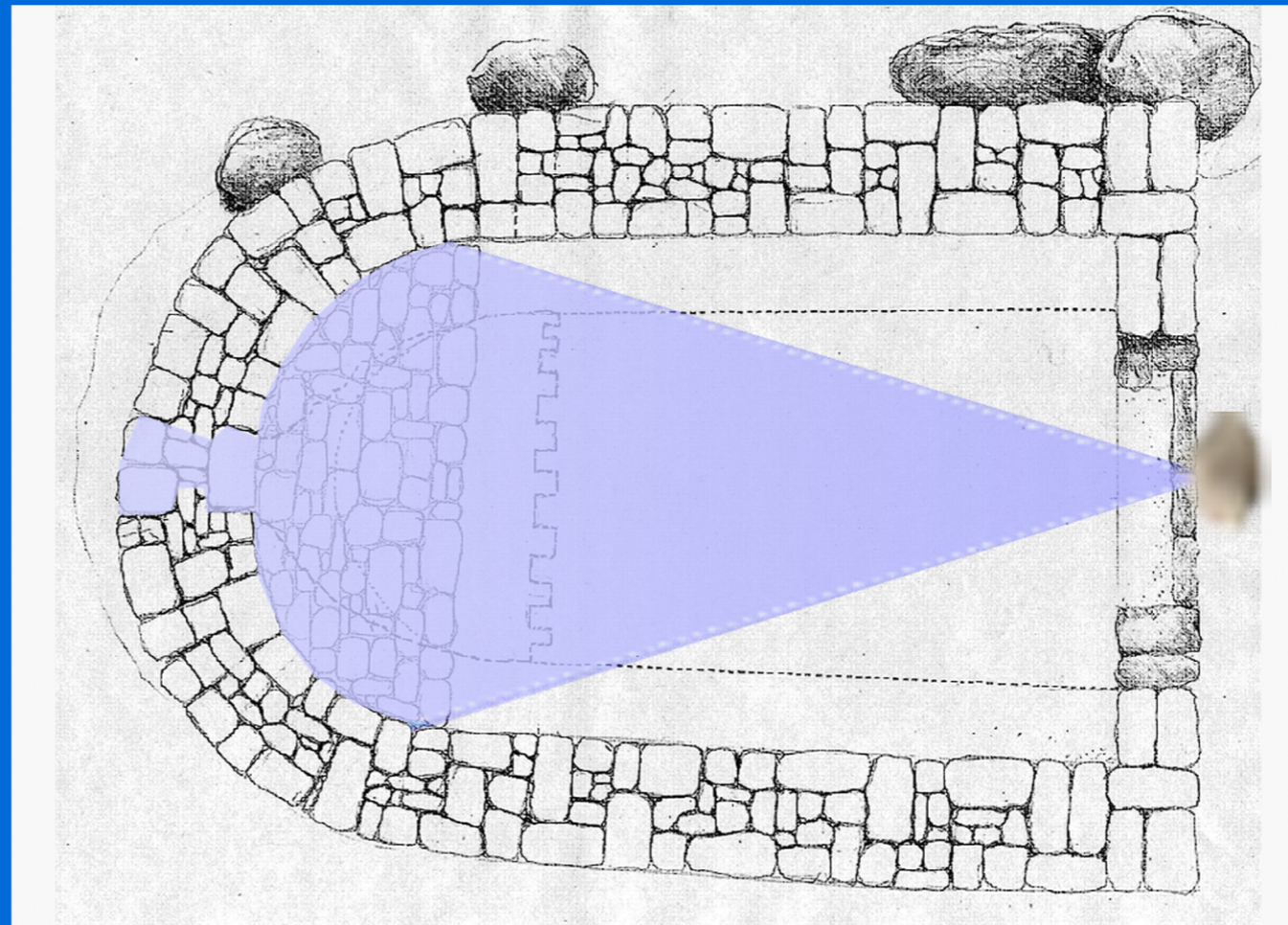
L'absis era l'única part que s'havia conservat, fins a la restauració recent

TC

Les petites capelles romàniques dels Pirineus tenen sovint una interpretació molt senzilla quan a la llum solar, ja que estan orientades al dia de celebració del Sant a qui es destina.

16 agost, festivitat de Sant Roc

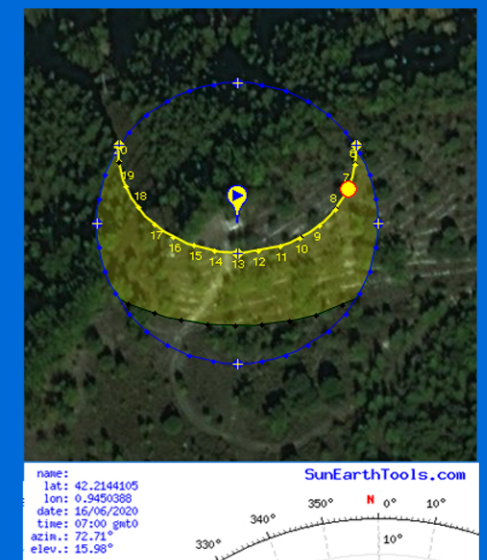

Fonts documentals usades

https://ca.wikipedia.org/wiki/Sant_Roc

https://ca.wikipedia.org/wiki/Sant_Roc_de_Sal%C3%A0s

Plànols propis de la Capella de Sant Roc

La llum solar a la Seu de Tarraco

La Catedral de Tarragona és una catedral catòlica d'estil gòtic a Tarragona, seu de l'Arquebisbat de Tarragona i està dedicada a Santa Tecla.

La catedral s'aixeca al lloc més elevat de la ciutat, aproximadament en el mateix emplaçament on hi havia hagut un temple romà dedicat a l'emperador August (19 dC) i una gran plaça porticada que l'envoltava, que formaven part del conjunt de construccions de la ciutat de Tàrraco, capital de la Província Tarraconense de des de l'any 27 aC.

Concebuda i iniciada en estil romànic a l'últim quart del segle XII, es va finalitzar al segle XIV quan els corrents arquitectònics ja eren plenament gòtics.

Des del punt de vista constructiu i tipològic es pot relacionar amb la Seu Vella de Lleida obra contemporània.

La Catedral és la Seu del Bisbe. L'ús de la seva nau és molt complex perquè ha de servir pel propi ús del Bisbe, pel del Capítol Catedralici i, a més, per els feligresos. L'absis de la Seu de Tarraco no rep mai al llarg de l'any solar la llum del sol de manera que eixa segueixi la direcció de l'eix de la nau, mai.

És la llum que prové de la esplèndida rosassa de ponent la que servirà de rellotge solar per indicar els distints elements d'ús i els temps anyals importants.

Fonts documentals usades

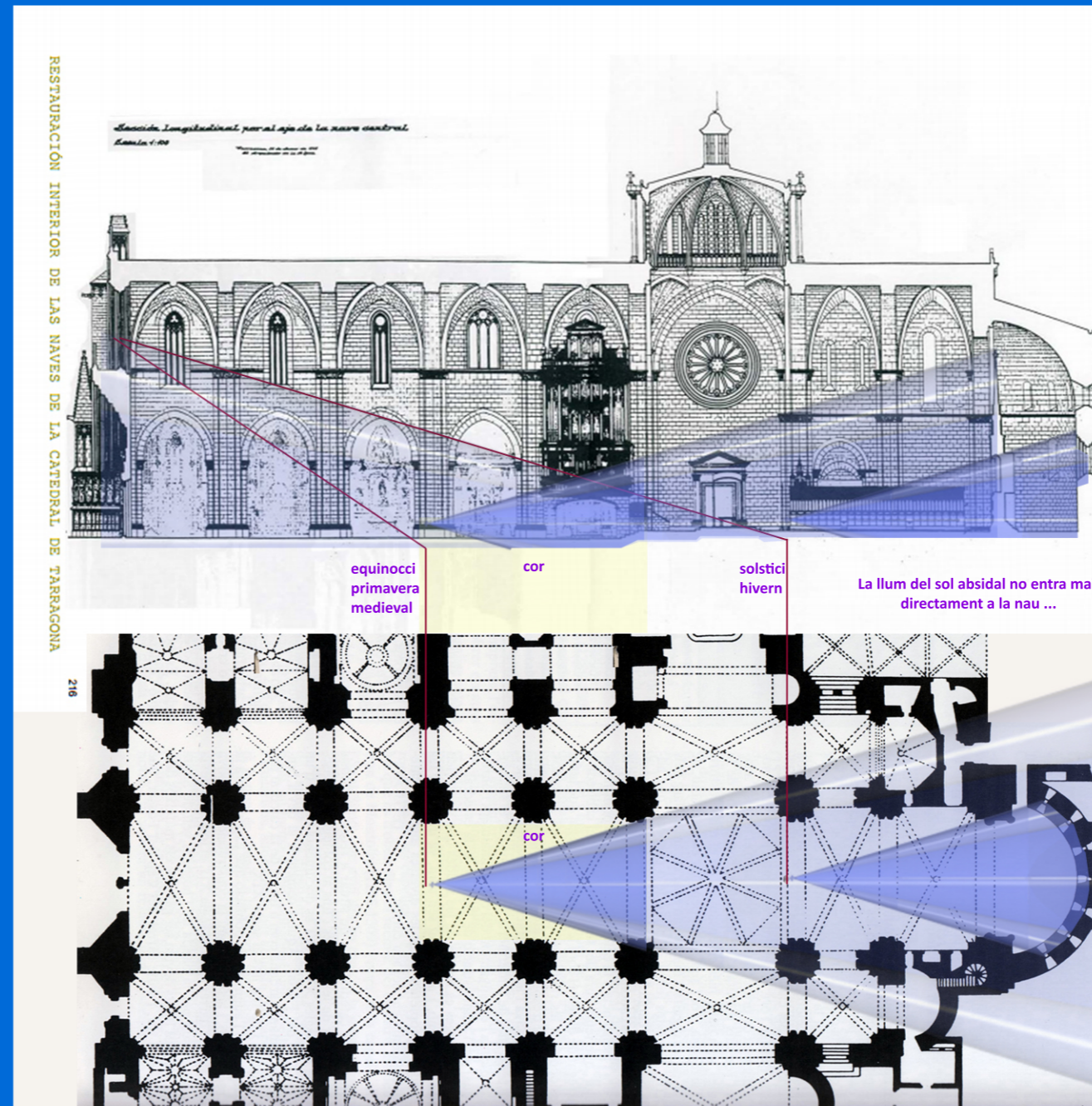
<https://www.monestirs.cat/monst/tarra/ctr17cate.htm>

<https://www.todocoleccion.net/postales-cataluna/postal-tarragona-catedral-nau-central-ed-jad-num-20~x8979477>

<http://www.culturaydeporte.gob.es/planes-nacionales/dam/jcr:6602a79a-1b0a-4b8a-8f00-75c6845252eb/memoria-proyecto-naves-2007.pdf>

https://ca.wikipedia.org/wiki/Catedral_de_Tarragona#/media/Fitxer:Spain.Tarragona.Catedral.Plano.svg

Catalunya Romànica Volum XXI

solstici hivern

equinocci estiu

La lumière à Notre-Dame de Paris

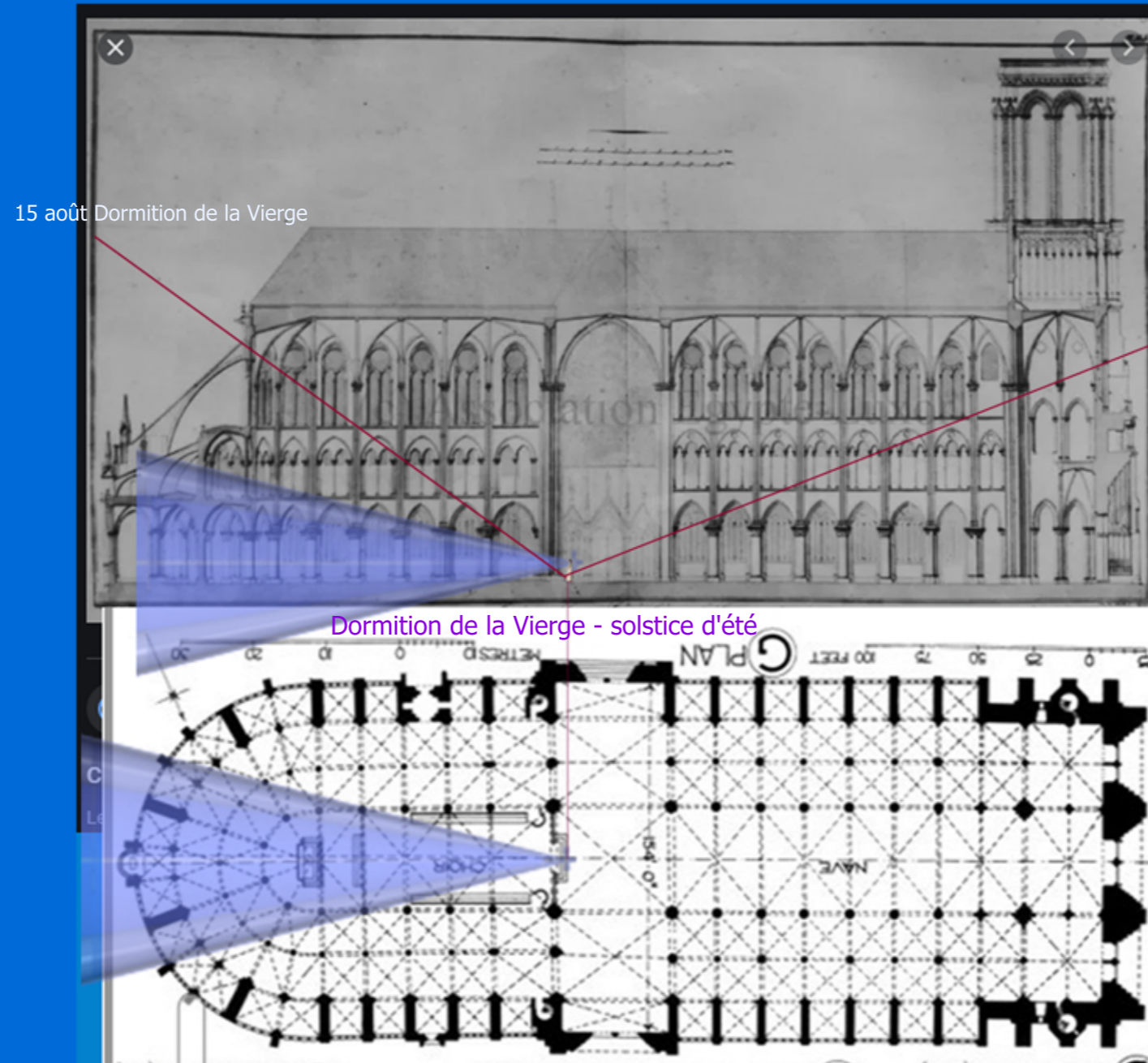
La cathédrale Notre-Dame de Paris, communément appelée Notre-Dame, est l'un des monuments les plus emblématiques de Paris et de la France, située sur l'île de la Cité, et un lieu de culte catholique, siège de l'archidiocèse de Paris, dédiée à la Vierge Marie.

Comme dans les cathédrales, le chœur est l'entrée de la partie la plus privée de la nef. C'est un endroit pour se démarquer.

L'indication sur l'axe de la nef se produit à deux moments très proches dans le temps.

Le jour de la Dormition de la Vierge, le 15 août, à l'est, par l'abside.

Le jour du solstice d'été, le 21 juin, à l'ouest, par la grande rosace.

Solstici estiu

Solstice d'été

Dormició Verge

Sources documentaires

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3d/Plan.cathedrale.Paris.png>

<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Plan.cathedrale.Paris.primitive.png> planol

https://fr.wikipedia.org/wiki/Cath%C3%A9drale_Notre-Dame_de_Paris

Poblet i les tombes reials catalanes

Història

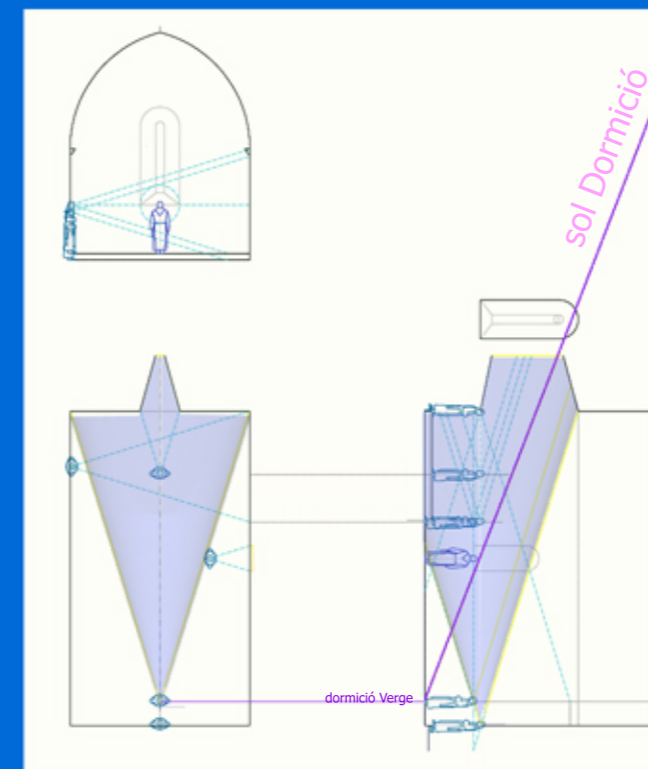
El Reial Monestir de Santa Maria de Poblet és un monestir de l'orde del Cister fundat l'any 1150. St Esteve, la seva petita capella fundacional, és del 1180 La Nau de la abacial de Poblet és del SXII i XIII

A St. Esteve es va tenir en compte, com a moltes de les naus cistercenques, la data de la festivitat de la Verge, el 15 d'agost.

En aquest dia és quan des del fons d'aquesta capella fundacional, s'abraça visualment tot el seu absis pla.

A la nau del Monestir es va pensar en la data del solstici d'estiu per emfatitzar que, a més delseu destí religiós, també el Monestir seria un lloc civil, per encabir-hi les tombes de la reialesa catalano-aragonesa. Es va fer que la llum del solstici d'estiu donés just al centre del creuer, i, d'aquesta manera, a més d'emfatitzar l'absis, també es dignificava els laterals de la nau, on hi anirien les tombes reials.

St Esteve 1180

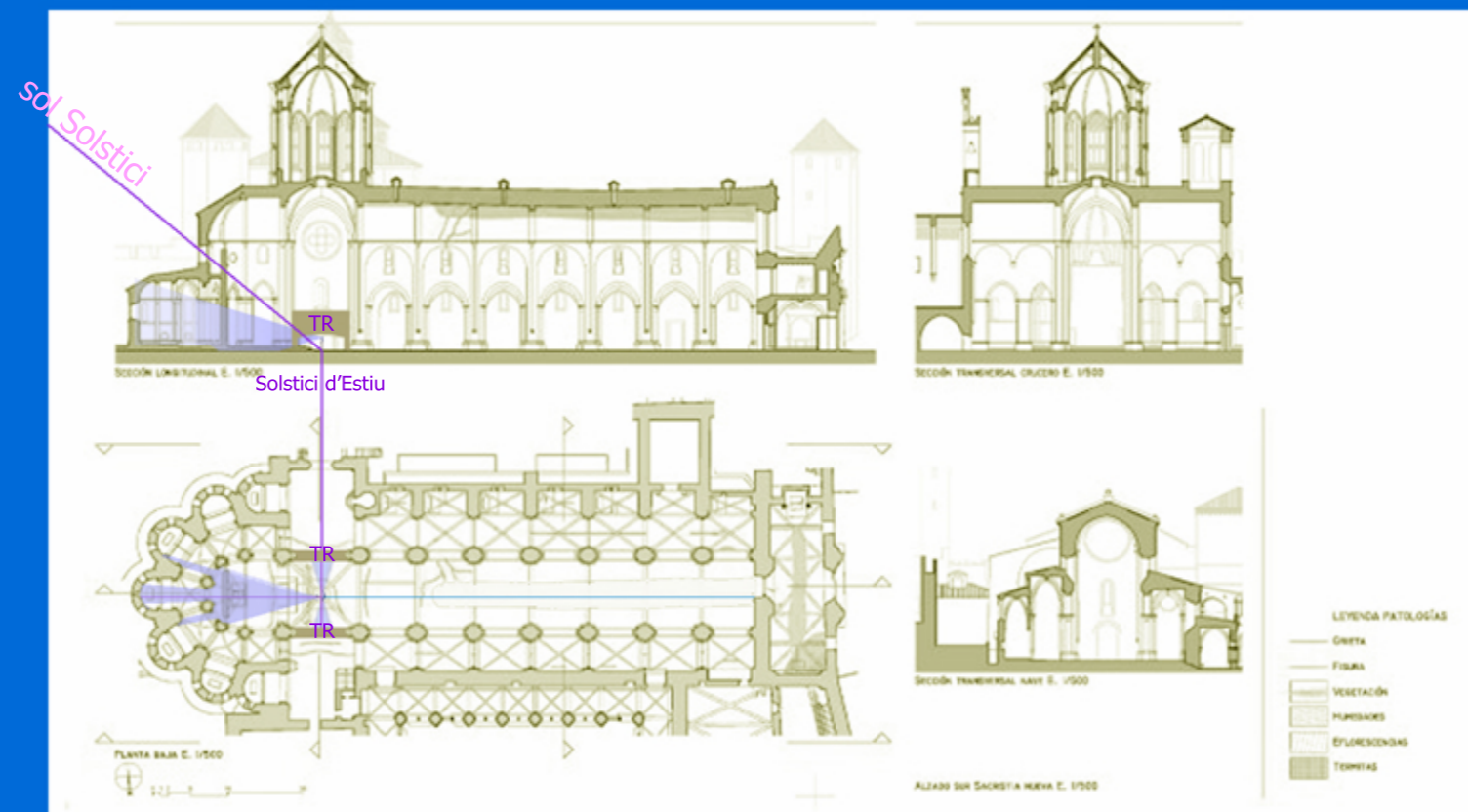

Nau Poblet S XII i XIII

Tombes Reials 1340   Retaula 1527/29   Tombes Reials 1340

Nau Poblet SXII i XIII

Retaula 1527/29

1843

sol Dormició

Sol solstici

Fons documentals
<http://www.portalpalluel.eu/proyectos/monasterio-de-poblet-plan-director>
<https://www.monestirs.cat/monst/conca/co22poblA.htm>
https://ca.wikipedia.org/wiki/Reial_Monestir_de_Santa_Maria_de_Poblet
https://ca.wikipedia.org/wiki/Dami%C3%A0_Forment#/media/Fitxer:Real_Monasterio_de_Santa_Maria_de_Poblet_-_Retablo.jpg
https://ca.wikipedia.org/wiki/Reial_Monestir_de_Santa_Maria_de_Poblet
 Fonts pròpies

La lumière à la cathédrale de Notre-Dame de Reims

Nicaise, est le onzième évêque de Reims.

Le nom Nicaise, Nicasius en latin, est un dérivé du grec nikê (= victoire).

C'est lui qui fonda dans sa ville épiscopale une église consacrée à la sainte Vierge, sur les vestiges de laquelle s'élève la cathédrale de Reims.

Sa mort est datée de 407 selon les uns, de 451 selon les autres. Il aurait été massacré par les Vandales dans le premier cas, par les Huns dans le second.

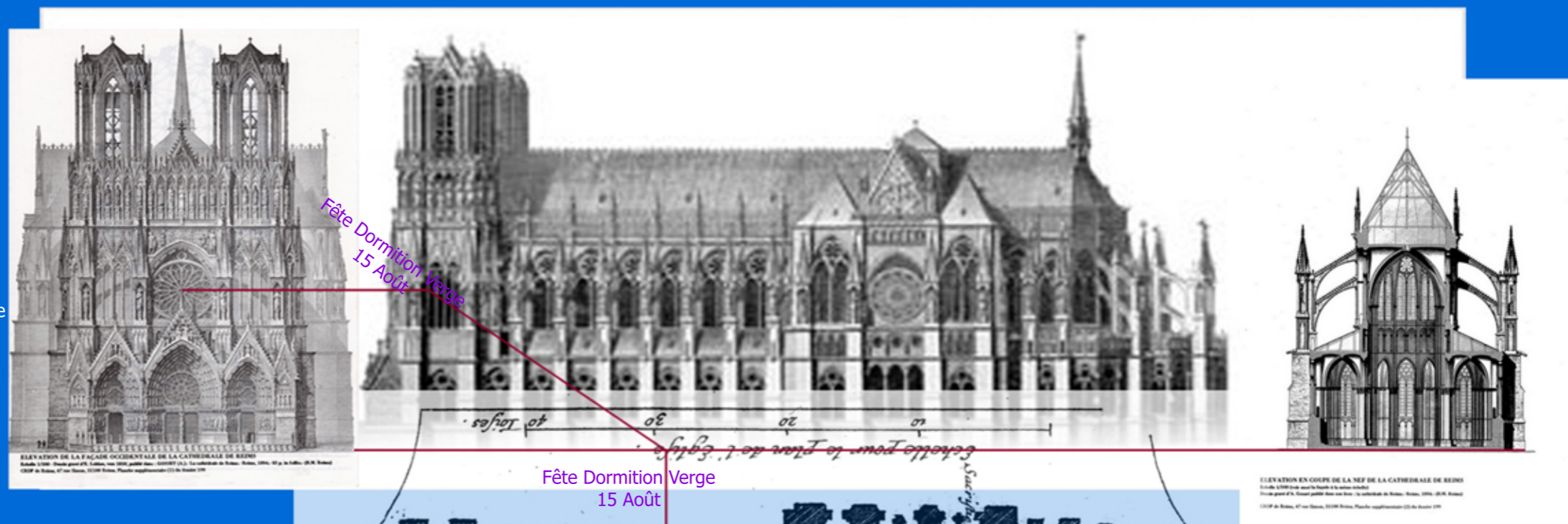
Il fait partie des saints dits céphalophores : « une fois que les barbares lui eurent coupé la tête, il se saisit de celle-ci et la porta jusqu'au lieu de son tombeau. »

C'est du moins ce que rapporte sa légende, reproduite au tympan du portail des saints de la cathédrale de Reims.

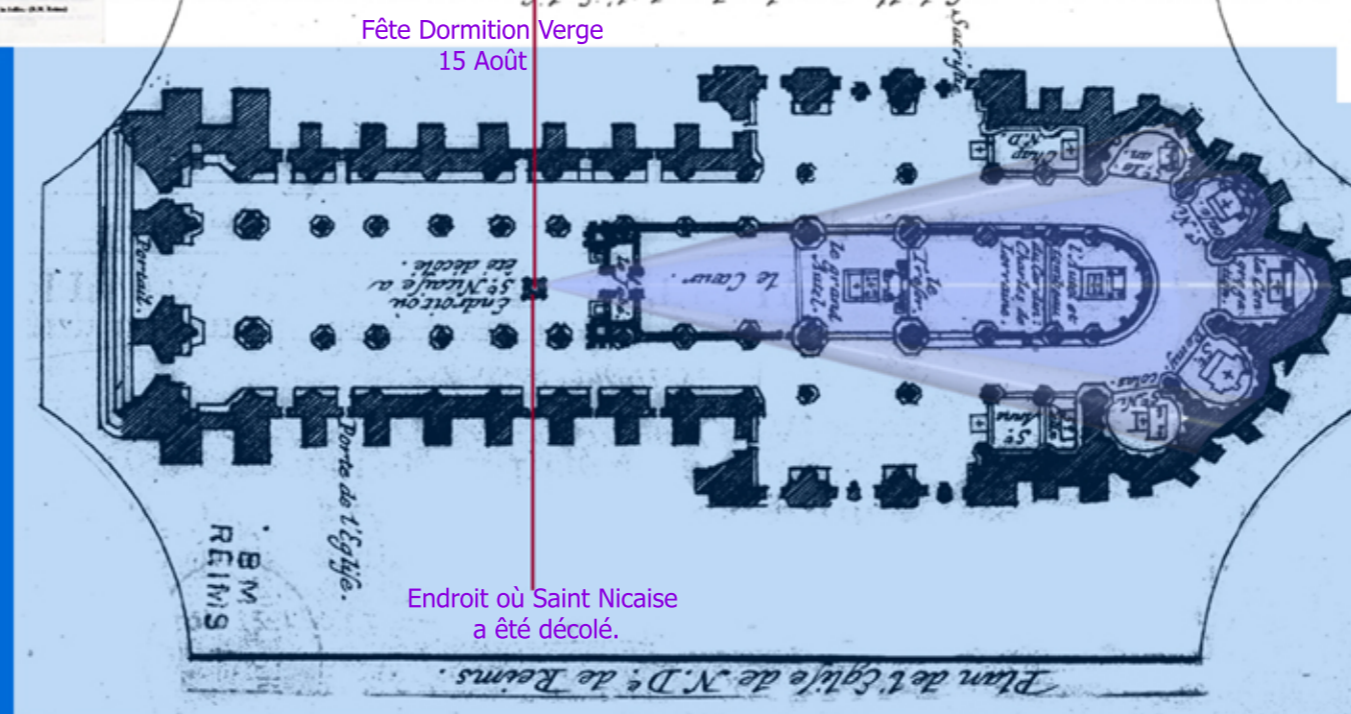
Saint Nicaise est le patron de la ville de Reims.

La construction de l'édifice actuel a commencé au début du XIIIe siècle. Consacrée à la Vierge Marie, la cathédrale de Reims a été achevée au XIVe siècle.

Façade
Consacrée à la Vierge Marie

La lumière qui vient du centre de la grande rosace dédiée à la Vierge arrive au centre de la nef le jour de la Vierge, le 15 août, là où, selon la tradition, saint Nicaise a été martyrisé.

Sources documentaires

[https://fr.wikipedia.org/wiki/Nicaise_\(%C3%A9v%C3%Aaque_de_Reims\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Nicaise_(%C3%A9v%C3%Aaque_de_Reims)) Vida de Saint Nicaise

Le Jubé

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ancien_jub%C3%A9_cath%C3%A9drale_reims_bmr_14_339_gravure_maquart_jj.jpg

https://fr.wikipedia.org/wiki/Cath%C3%A9drale_Notre-Dame_de_Reims

La lumière à Rieunette

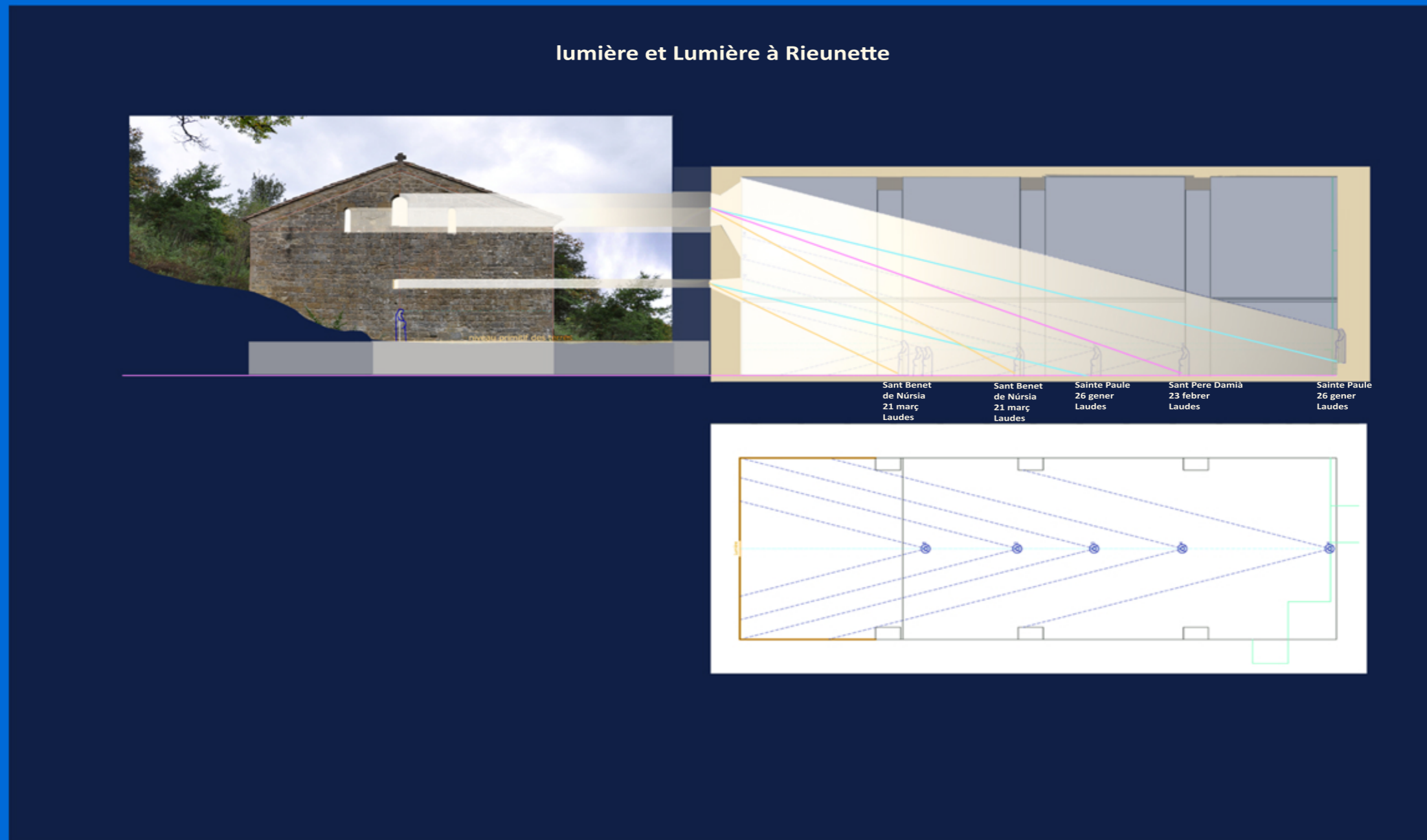
L'abbaye de Rieunette, située dans le diocèse de Carcassonne, est une des premières abbayes de moniales cisterciennes en France.

Si l'origine du monastère reste inconnue, il apparaît en 1162 à l'occasion d'un acte de donation à Reine de Castillon¹.

Celle-ci est veuve et se retire avec quelques compagnes à Rieunette. Avant la fin du XIIe siècle le monastère a le statut d'abbaye et s'agrège très rapidement à l'ordre cistercien.

L'abbaye est placée, en 1432, sous la protection des abbés de Villelongue. Elle connaît alors plus de deux siècles de prospérité et une communauté comptant près de quarante moniales.

En étudiant soigneusement son intérieur, on constate que sa composition visuelle intérieure répond à la projection sur l'axe de la nef des différentes lumières qui proviennent de son abside plate et qui correspondent à des festivités marquées par l'ordre cistercien.

Sources documentaires
https://fr.wikipedia.org/wiki/Abbaye_Sainte-Marie_de_Rieunette

La llum solar a Santes Creus

Història

El 1160 es va fer la donació d'uns terrenys prop del Gaià, on es va aixecar el monestir.

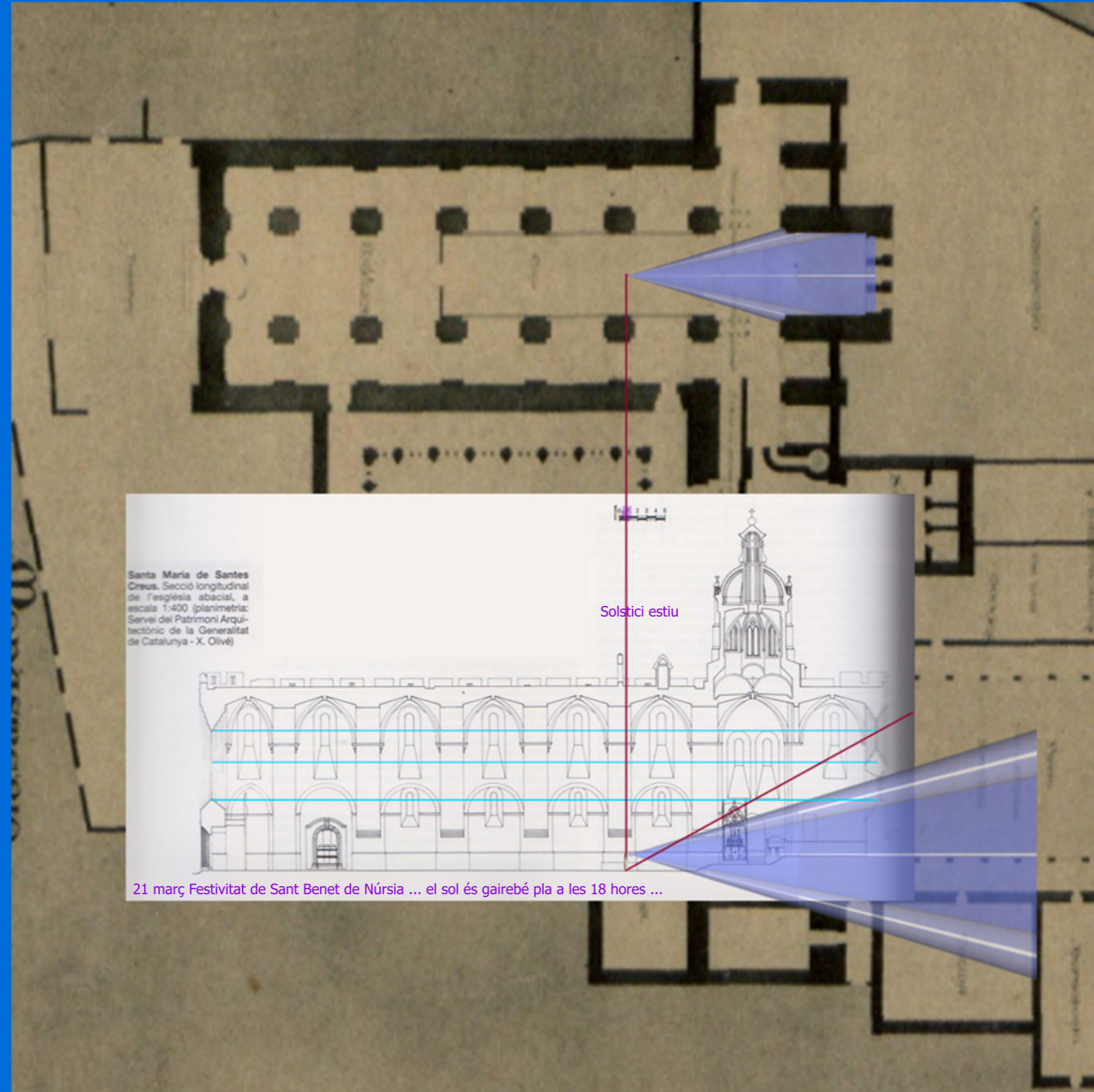
La fundació no va culminar del tot fins el 1168, quan una butlla del papa Alexandre III va declarar la nova casa dependent directament de Roma, lliure de la intervenció episcopal.

El primer abat fill del país fou Pere de Valldaura (1158-1184).

TC

Hi ha com dues consideracions superposades ...
21 març Festivitat de Sant Benet de Núrsia ... el sol és gairebé pla a les 18 hores ... i la rosassa de ponent es projecta contra l'absis.

El dia del solstici d'estiu la llum absidal indica tot just el punt de l'eix on la Persona gaudeix plenament de la llum absidal.

La lumière à Sénanque

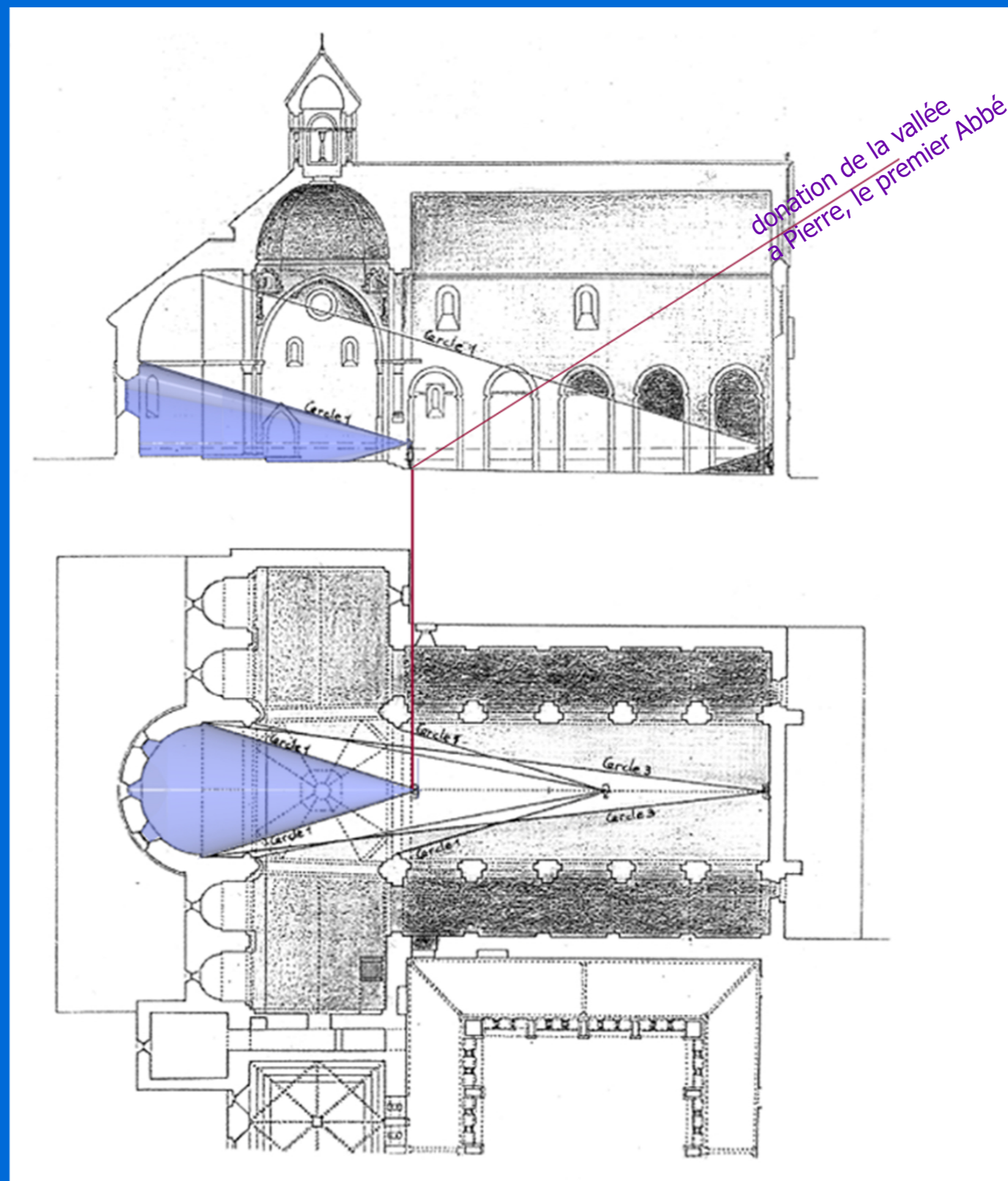
L'Abbaye Notre-Dame de Senanque est fondée le 9 des calendes de Juillet 1148 (23 Juin), par des moines cisterciens venus de Mazan en Ardeche.

Notre-Dame de Senanque est ainsi la quatrième abbaye cistercienne fondée en Provence, après Le Thoronet, Aiguebelle et Silvacane.

Le monastère est fondé sur le territoire de Gordes le 23 juin 1148 (9 de calendes de juillet), à l'initiative d'Alphant (ou Alsaur), évêque de Cavaillon, par des moines cisterciens venant de Mazan (ou Mansiade) dans l'Ardèche. Ceux-ci s'installent dans l'étroite vallée de la Sénancole qui fait partie de l'apanage des seigneurs de Gordes. Au mois d'octobre 1150 l'un d'eux, Guiran de Simiane, la donne à Pierre, premier abbé.

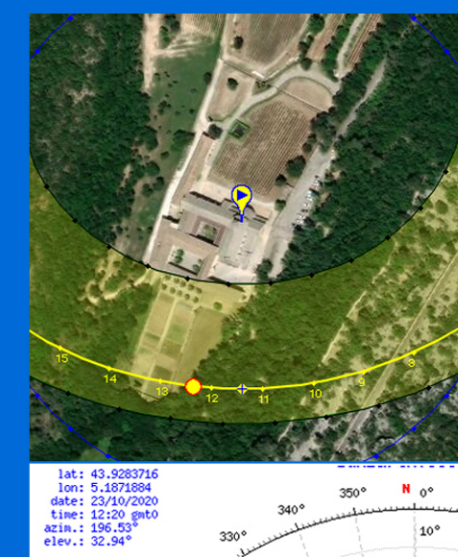
La lumière de l'abside n'atteint jamais l'axe de la nef tout au long de l'année.

C'est à partir de la rosace ouest d'où est indiqué le point spécifique de l'axe d'où l'on pénètre dans la pénombre de l'abside. C'est là que le temps concret de la donation de la vallée à la nouvelle abbaye, à Pierre, le premier abbé, est exalté.

Coupe longitudinale de l'abbatiale chemin vers la lumière depuis le fond de la nef octobre 1150

octobre 1998 - 850ème anniversaire

Sources documentaires
https://fr.wikipedia.org/wiki/Abbaye_Notre-Dame_de_S%C3%A9nanque
<https://upcommons.upc.edu/handle/2117/1794>

L'abbatiale de Sénanque et la personne projectuelle

La llum solar a Santa Maria de Terrassa

Breu Història: Les esglésies de Sant Pere de Terrassa són un conjunt monumental format per les esglésies romàniques de Sant Pere, Sant Miquel i Santa Maria, situades a la confluència dels torrents de Vallparadís i Monner, a l'antic nucli visigòtic d'Ègara.

L'Església de Santa Maria de Terrassa és del S XII.

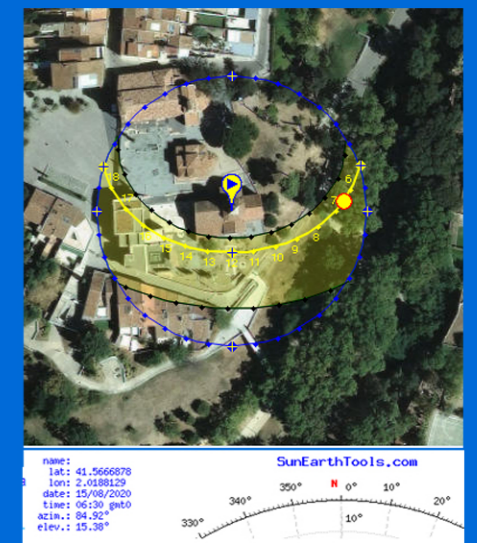
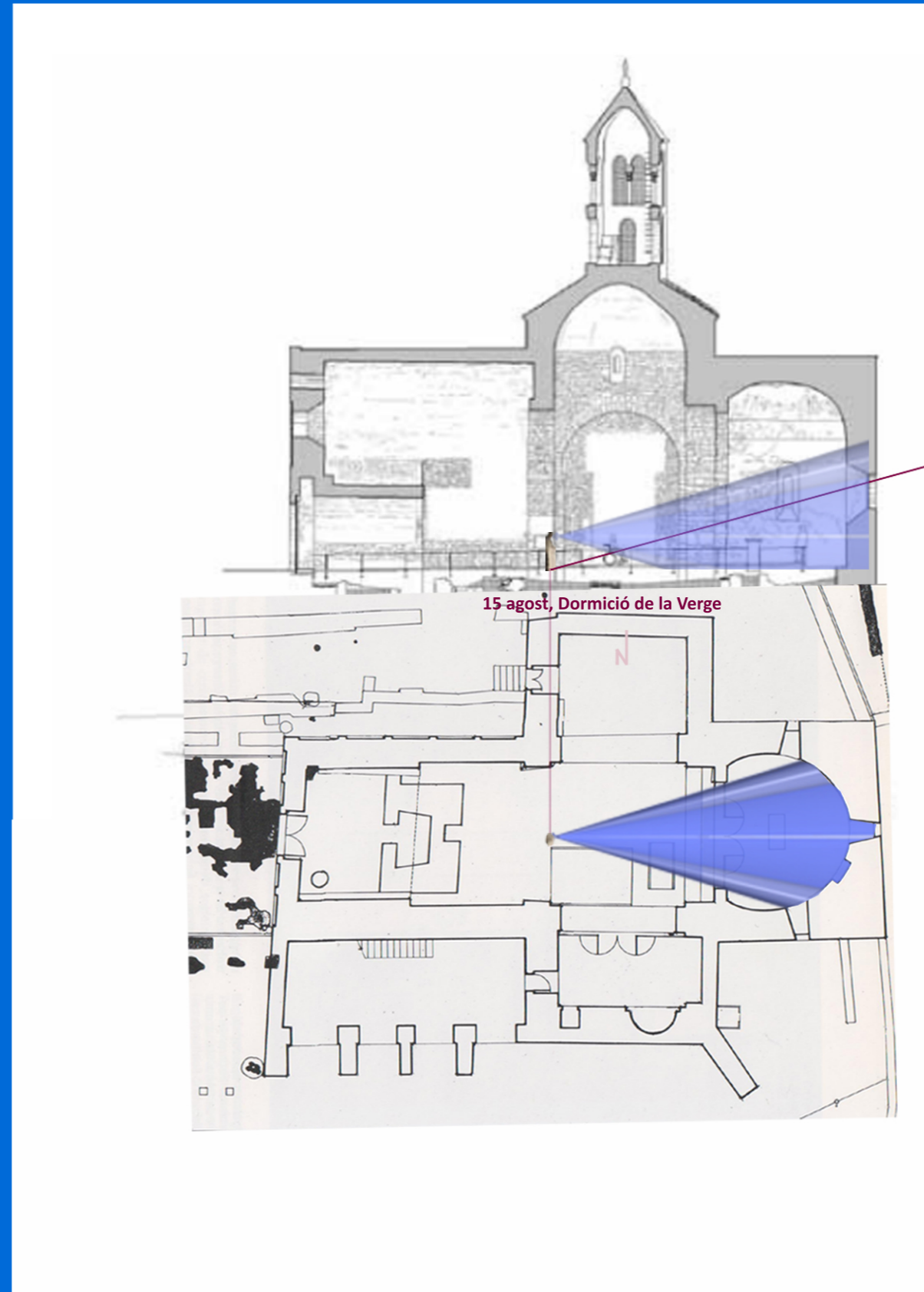
La llum solar era símbol de la Veritable Llum, la divina, i la Persona rebia inputs visuals en apropar-s'hi ... o allunyar-s'hi d'Ella.

El punt més importants de la composició fou el punt precís de la nau eclesial des d'on la Persona penetra dins de la Llum absidal, el lloc de la Llum.

Aquest punt ho indicava al terra de la nau, a l'eix, la llum provinent de la obertura central de l'absis en el dia del esdeveniment pel qual fou concebuda la nau eclesial.

Aquest dia i hora era el punt de major gaudi per a la Persona.

En el cas de Santa Maria de Terrassa és el punt indicat el dia de la Dormició de la Verge, el 15 d'agost

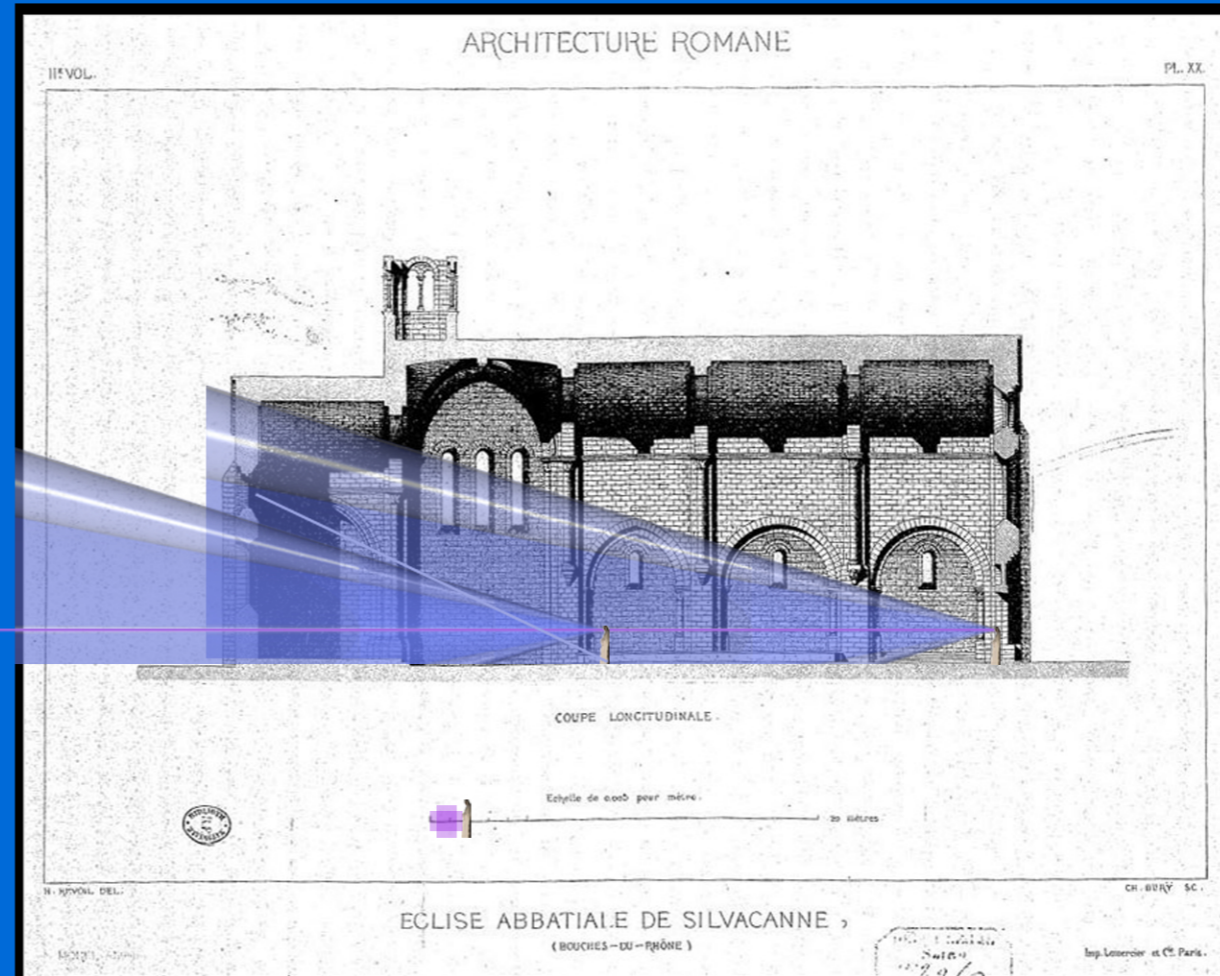
La lumière à l'Abbaye de Silvacane

octobre 1150

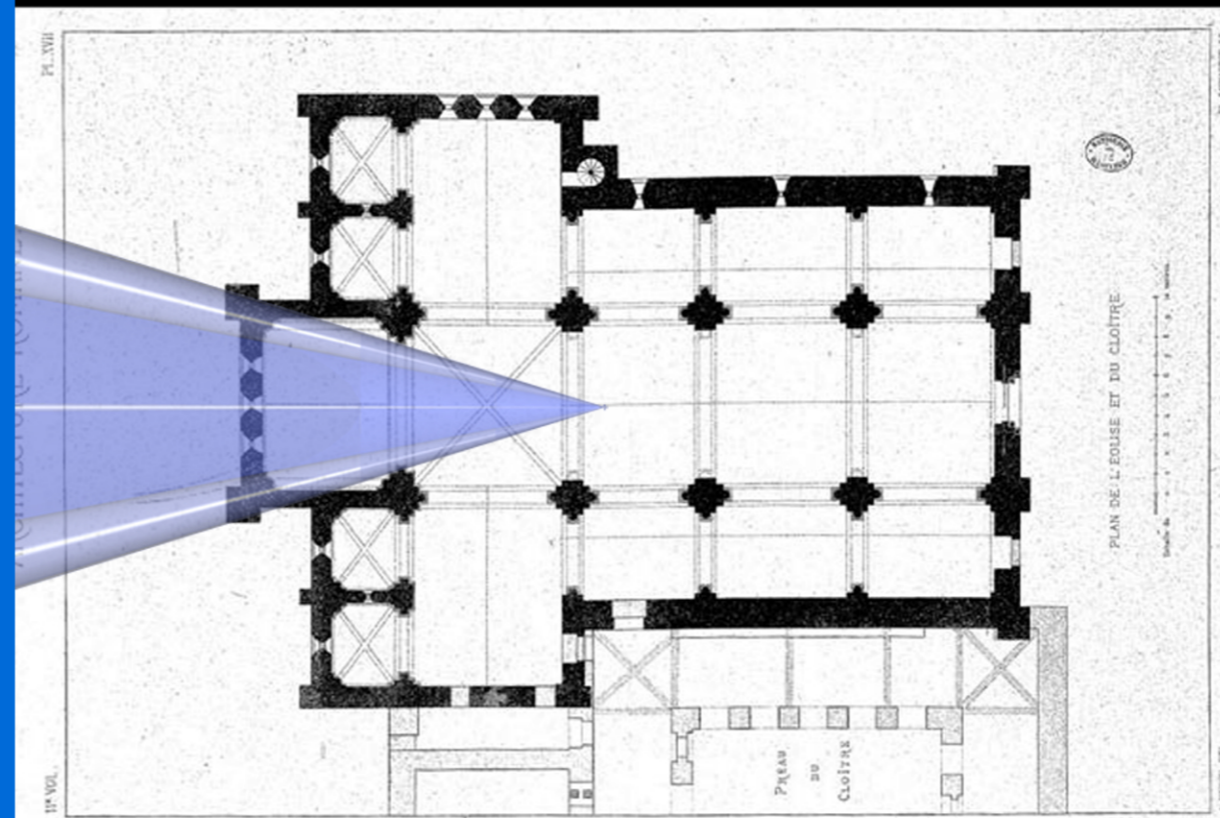
C'est en 1144 que les moines s'installèrent dans cette forêt. Et c'est un groupe de cisterciens de Morimond, sous la conduite de l'abbé Othon, demi-frère de l'empereur Conrad III, qui remplacèrent les bénédictins en prenant en main l'abbaye de Silvacane dès son affiliation à l'Ordre cistercien et effectuèrent les travaux de bonification des terres environnantes.

Protégée par les grands seigneurs de Provence, les débuts de l'abbaye furent dynamiques. En 1175, Bertrand des Baux entreprit la construction de l'église, où il est enterré. Peu après, en 1188, l'abbaye de Silvacane fonda une filiale à Valsaintes, près d'Apt.

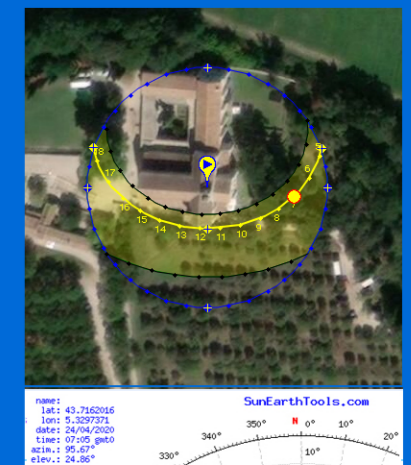
Le sens de la lumière projetée à l'axe de la nef était probablement lié à l'un de ses fondateurs

Abadia de Silvacane
Architecture romane du midi de la France (1873)
Bibliothèque nationale de France

Sources documentaires
https://fr.wikipedia.org/wiki/Abbaye_de_Silvacane
Bibliothèque Nationale de France

La llum solar a Sant Benet de Bages

Els monestirs romànics gaudien d'una gran complexitat visual a l'interior de la nau de l'església. Tot estava controlat perquè la Persona gaudís de la llum natural símbol de la veritable Llum. El lloc més important és el punt de l'eix de la nau on la Persona penetra dins de la llum absidal. Una mica abans de l'antiga escala central que portava directament cap a la cripta

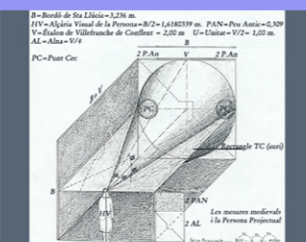
A Sant Benet de Bages, a l'igual que d'altres monestirs benedictins, és el punt on es projecta la llum provinent de l'obertura central de l'absis el dia de Sant Benet de Núrsia, el 21 de març, per laudes. Cap a l'hora Tèrcia.

LA PERSONA PROJECTUAL A SANT BENET DE BAGES

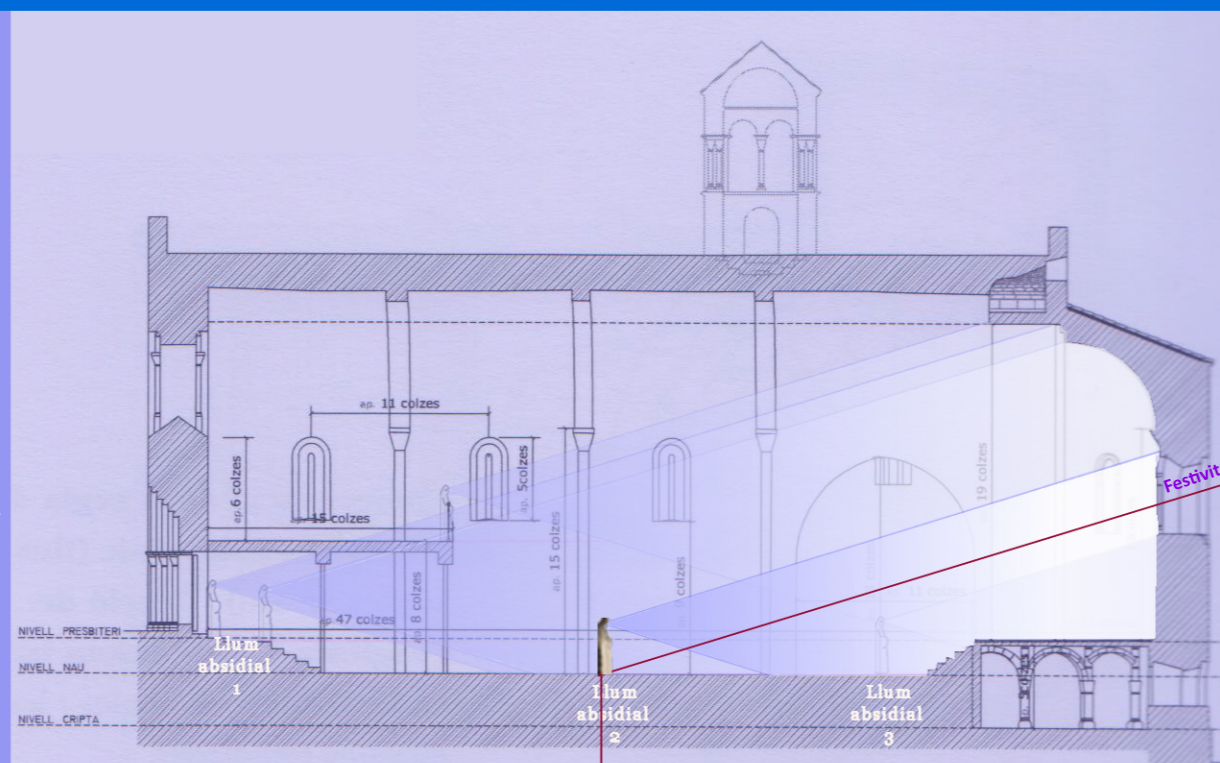
Camí vers la Llum

Les naus romàniques foren pensades perquè La Persona es relacionés amb la llum natural, símbol de la Veritable Llum, la divina.

Tot els seus interiors foren concebuts amb aquest criteri i els elements de la arquitectura ho recolzen i potencien

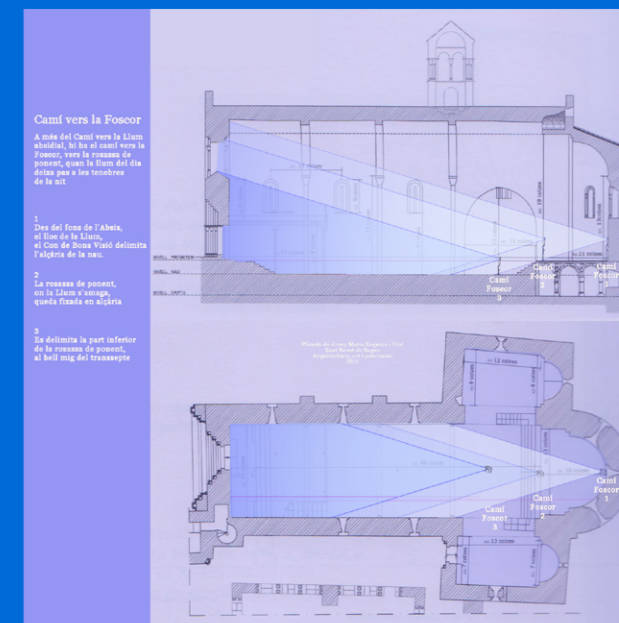
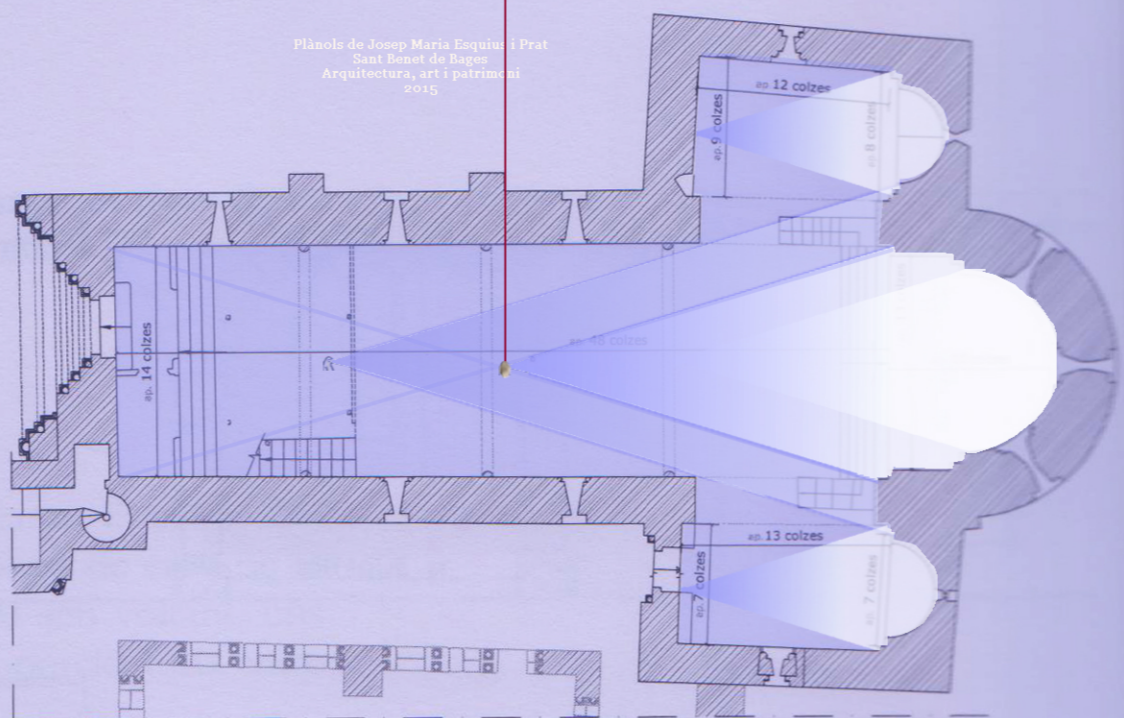

CBVM
El Con de Bona Visió Medieval

Festivitat de Sant Benet de Núrsia

Plànols de Josep Maria Esquiú i Prat
Sant Benet de Bages
Arquitectura, art i patrimoni
2015

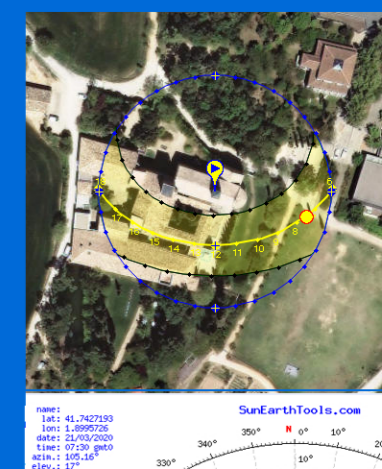

Camí vers la Foscor
A mitja del Camí vers la Llum absidial, hi ha el camí vers la Foscor, vers la manca de llum, quan la llum del dia deixa pas a les ombres de la nit.

1 Des del fons de l'absis, al fons de la Llum, el Con de Bona Visió delimita l'altre de la nau.

2 La missa de passat, on la Llum s'extingeix, queda fixada en el punt.

3 Se delimita la part inferior de la nau de la passat, al bell mig del transsepte

name: 41.742193
lat: 1.899726
date: 21/03/2010
time: 07:30 gmt
alt: 105.16
elev: 177
SunEarthTools.com

La llum solar a Sant Joan de l'Hospital

Història

L'església és considerada com la primera església construïda a València després de la catedral després de la conquesta cristiana de la ciutat el 1238.

Les obres de major importància de la construcció medieval deuen estar ja acabades devers 1317.

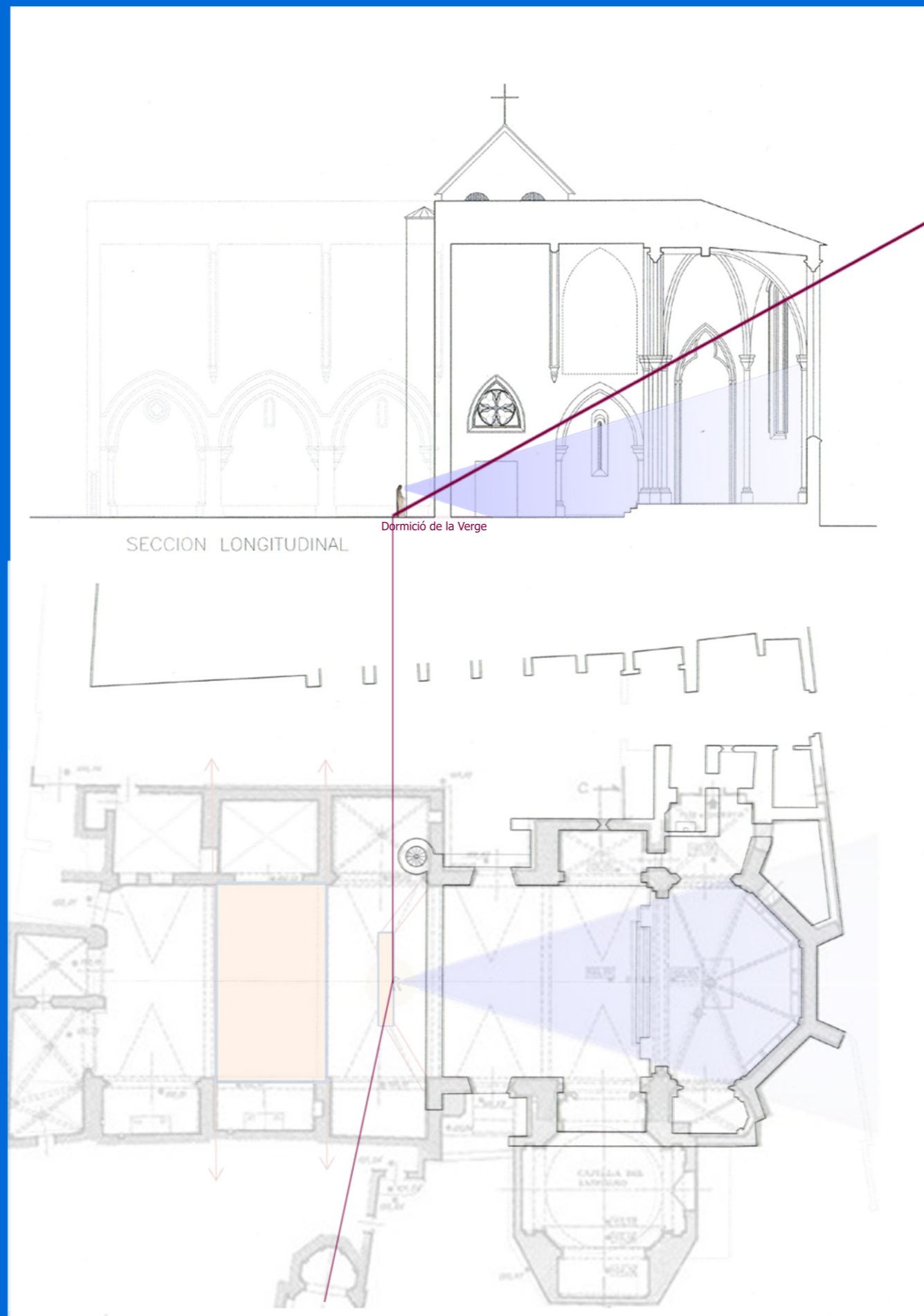
Un dels punts més importants de la meua Tesi Doctoral i de la seva conseqüent interpretació i concreció al llarg de molts anys, és que tots els edificis religiosos estaven dirigits al gaudi visual de la Persona, que era la veritable protagonista de l'espai de l'obra. La llum solar era símbol de la Veritable Llum, la divina, i la Persona rebia inputs visuals per apropar-s'hi ... o allunyar-s'hi d'Ella.

Un dels punts més importants de la composició fou el fixar un punt precís de la nau eclesial des d'on la Persona penetrava dins de la Llum absidal, el lloc de la Llum.

Aquest punt, a Sant Joan, és indicat per la flor solar en dos dies de l'any: Per la Dormició, posterior Assumpció, de la Verge Maria, el 15 d'agost. I el dia de Sant Joan el Menor, primer màrtir, que antigament es celebrava l'1 de maig.

La primera indicació es correspon, des del S IV, amb una de les grans festes cristianes, i la segona probablement ve donada com indicació del Sant del gran Benefactor de l'església de Sant Joan, Jaume I.

Fons documentals usades
https://ca.wikipedia.org/wiki/Esgl%C3%A9sia_de_Sant_Joan_de_l%27Hospital
Plànols facilitats per Margarita Ordeig Corsini, directora tècnica del Museu del 'Conjunt Hospitalari de Sant Joan de l'Hospital de València

St Jaume Menor

Dormició Verge

La llum a la Basílica de Santa Maria del Pi, Ciutat Vella, Barcelona

Història de l'edifici

L'església del Pi està documentada des del 987. Tot i que hi ha la tradició que existia en el mateix lloc una capella ja en el segle V (415). A l'entorn d'aquesta primitiva capella es va anar formant a partir del segle IV un dels primers ravals de la ciutat fora muralles anomenat la Vilanova del Pi que, a poc a poc, va anar conformant l'actual barri. La construcció de l'actual temple gòtic es deu a la primeria del segle XIV.

TC a la nau

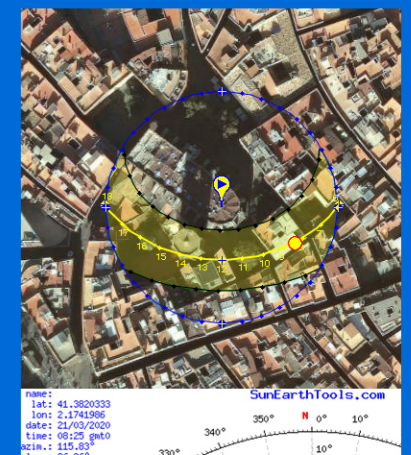
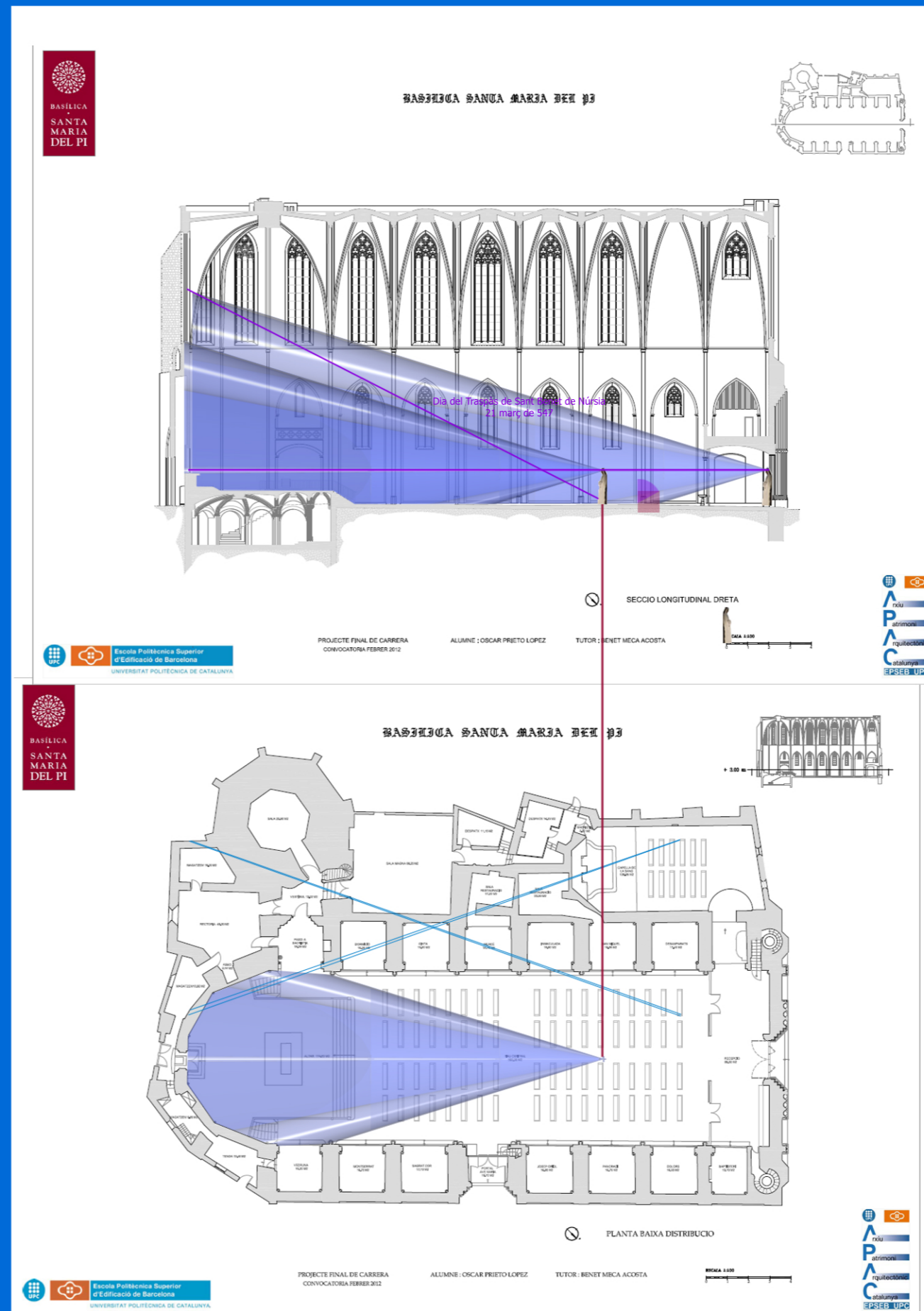
La llum solar era símbol de la Veritable Llum, la divina, i la Persona rebia inputs visuals per apropar-s'hi ... o allunyar-s'hi d'Ella. Un dels punts més importants de la composició fou el fixar un punt precís de la nau eclesial des d'on la Persona penetrava dins de la Llum absidal, el lloc de la Llum. Aquest punt, al Pi és el punt on el centre de la rossa absidal toca el terra a l'eix de la nau el 21 de març.

Els monestirs benedictins celebren el 21 de març la festa del Trànsit o mort de Sant Benet de Núrsia el 21 de març del 547.

Benet de Núrsia (Núrsia, Úmbria, 480 – Montecassino, Laci, 547) fou un patrici romà cristià, fundador de monestirs i autor de la Regula, que van donar origen a l'orde benedictí. Considerat com a pare del monaquisme occidental, és venerat com a sant per diverses confessions cristianes. Festivitat de Sant Benet: 11 de juliol (transloció del cos; fins al 1969, era el 21 març, dia de la mort)] a l'Església Catòlica i l'Església Protestant; 14 de març al ritu bizantí (ortodoxos catòlics i orientals).

Plànols i referències estretes de
<http://www.portalpalluel.eu/proyectos/monasterio-de-poblet-plan-director>
https://ca.wikipedia.org/wiki/Santa_Maria_del_Pi
https://ca.wikipedia.org/wiki/Benet_de_N%C3%B0rsia
https://www.sunearthtools.com/dp/tools/pos_sun.php?lang=es#top
<https://labmaterials.epseb.upc.edu/ca/projectes/edificis/Projectes/Pi>

latitud i longitud: 41.3820333,2.1741986

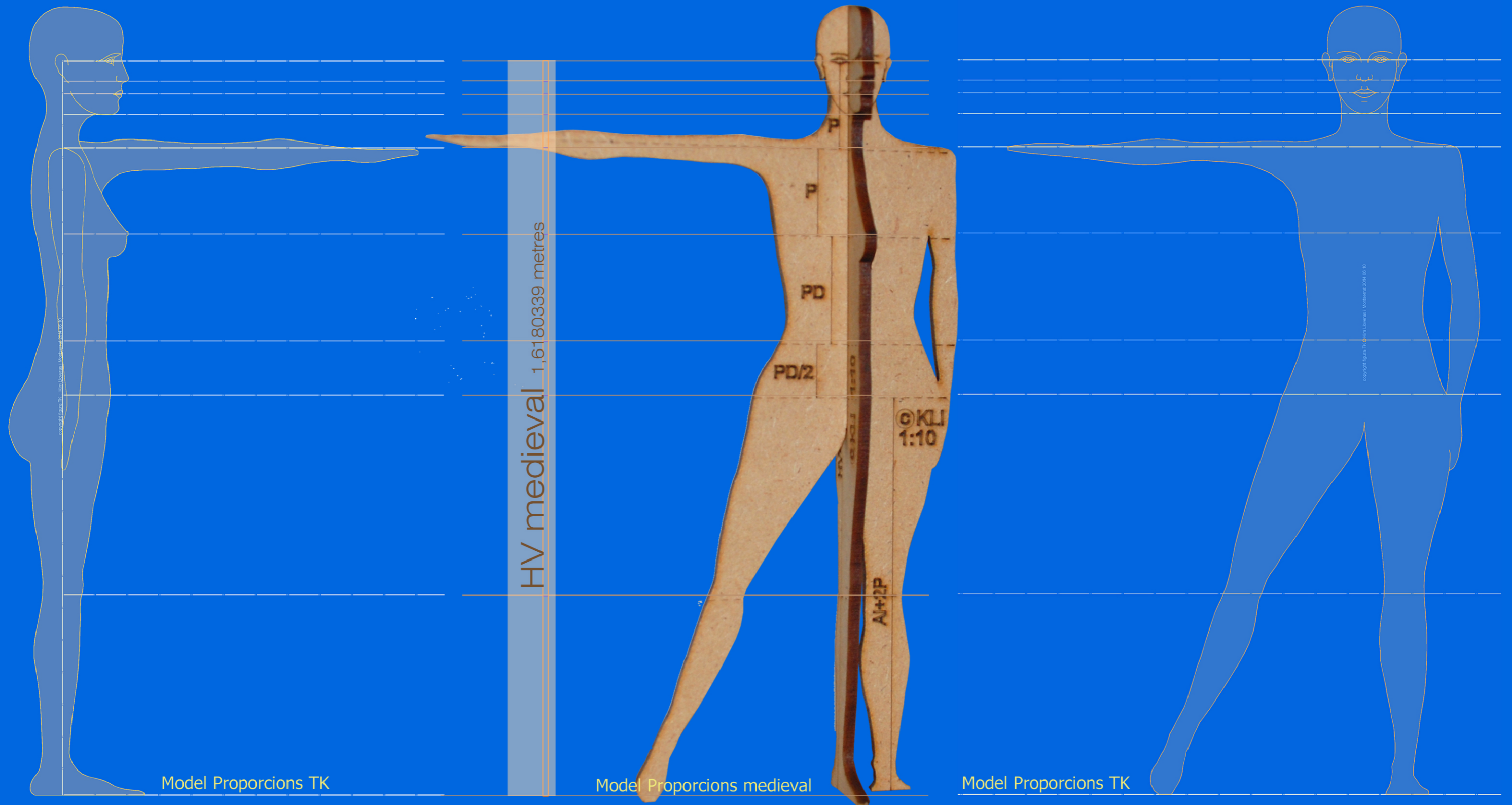
Les Mesures de la Persona - Les Mesures de la Personne - The Measures of the Person – Las Medidas de la Persona

Les proporçons medievals de la Persona, feta amb les seves mesures (Dit, Ditet, Pam, Pam del Destre, Alna,...) son les mateixes que trobem ara usant el metre de la Revolució Francesa

Les proportions médiévales de la Personne, faites avec ses mesures (Dit, Ditet, Pam, Pam del Destre, Alna, ...) sont les mêmes que l'on retrouve maintenant à l'aide du mètre de la Révolution Française

The medieval proportions of the Person, made with his measures (Dit, Ditet, Pam, Pam del Destre, Alna, ...) are the same that we find now using the meter of the French Revolution

Las proporciones medievales de la Persona, hecha con sus medidas (Dit, Ditet, Pam, Pam del Destre, Alna, ...) son las mismas que encontramos ahora usando el metro de la Revolución Francesa

Fons documentals

<http://www.espaistk.eu/>

https://www.lacapell.com/ca/search?controller=search&orderby=position&orderway=desc&search_query=&submit_search=

https://ra.upc.edu/ca/recerca/projectes-recerca/copy_of_inici-no-som-pas-tan-diferents

Treball propi